

Oversigt pr. 17. april 2009 over høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Høringsparter	Høringssvar		
	Ja	Bemærkninger	Nej
Børne- og Kulturchefforeningen (BKF)	x	Ja	
Børnerådet	x	Ja	
Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)			x
Danmarks Lærereforening (DLF)	x	Ja	
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)	x	Ja	
Danske Handicaporganisationer	x	Ja	
Danske Regioner	x	Nej	
Danske Skoleelever (DSE)	x	Ja	
Dansk Friskoleforening			x
Dansk Industri (DI)	x	Ja	
Datatilsynet	x	Ja	
Det Centrale Handicapråd	x	Ja	
Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination			x
Efterskoleforeningen	x	Nej	
Fag og Arbejde (FOA)			x
Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL)	x	Nej	
Frie Grundskolers Fællesråd	x	Nej	
Frie Skolers Lærereforening			x
Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne			x
Institut for Menneskerettigheder			x
KL	x	Ja	
Klagenævnet for vidtgående specialundervisning	x	Ja	
Konkurrencestyrelsen			x
Københavns Kommune			x
Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark	x	Ja	
Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud (LOS)	x	Ja	
Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU)			x
Landsorganisationen i Danmark (LO)			x
Rigsrevisionen			x
Rådet for Etniske minoriteter			x
Skolelederne	x	Ja	
Skole og Samfund	x	Ja	
Uddannelsesforbundet			x
Ungdomsringen			x
Ungdomsskolernes Udviklingscenter			x

Mads Bentzen
Chefkonsulent
Undervisningsministeriet

20-04-2009

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at kommentere det fremsendte udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. BKF har valgt at samle kommentarerne til lovforslaget under nogle hovedoverskifter.

Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen

Kommunalbestyrelsens ansvar

BKF kan tilslutte sig lovens præcisering af, at kommunalbestyrelsens ansvar gælder for både den enkelte skole og for det samlede skolevæsen, og at kommunalbestyrelsen har kompetence til at træffe enhver beslutning om folkeskolen indenfor det gældende lovgrundlag bortset fra de beslutninger, der forudsætter en særlig sagkundskab eller er henlagt til en anden myndighed.

BKF kan der imod ikke tilslutte sig delegationsforbudet i forhold til fastlæggelse af mål og rammer. I bemærkningerne argumenteres der med, at kommunalbestyrelsens møder er offentlige, og at et sådant delegationsforbud skulle sikre mulighed for at folkeskolen i højere grad bliver et tema i den lokale, offentlige kommunalpolitiske debat. BKF er ikke enig i dette synspunkt, og mener at det kan være med til at besværliggøre en mere fleksibel og hurtigere beslutningsgang.

Skolelederen

BKF kan tilslutte sig lovforslagets præciseringer af ansvarsforholdene, og de afgrænsninger der følger heraf i forhold til kommunalbestyrelse og skolebestyrelse.

Lovforslaget tydeliggør, at den pædagogiske ledelse tillægges skolelederen som en egentlig selvstændig ledelsesbeføjelse, hvilket er med til at præcisere ledelsens handlerum.

Præciseringerne i forhold til lederens kompetenceforhold og udvidelsen af samme ved beslutningen om, at alle en skolelederes beslutninger vedrørende konkrete elever fremover ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen er positiv.

BKF kan desuden tilslutte ændringen vedrørende skolelederens kompetence i forbindelse med klassetrinsindplacering, men foreningen er også af den opfattelse, at det er et stort ansvar og at det er

vigtigt at sikre, at det ikke fører til en egentlig kulturændring, hvorfor foreningen kan tilslutte sig beslutningen om at evaluere denne bestemmelse efter en årrække.

BKF kan ligeledes tilslutte sig forlaget om at placere kompetencen til at overflytte en elev hos skolelederen. Foreningen lægger i denne forbindelse vægt på orienteringen til forvaltningen og accept på modtagende skole, som sikring af, at grundlaget er i orden.

Skolebestyrelsen

I forbindelse med skolebestyrelsens tilsynsopgaver finder BKF det positivt, at der er en præcisering af, at skolebestyrelsens tilsyn ikke omfatter personsager.

BKF finder det ligeledes positivt, at skolens leder er medtaget i § 44 stk. 10 ud fra de samme begrundelser som fremgår af lovforslagets bemærkninger.

Andre elementer i lovforslaget

Værdiregelsæt

BKF kan tilslutte sig intentionen med ændringen i § 44 stk. 4 vedrørende ordensregler og værdiregelsæt, men er i øvrigt af den opfattelse, at et værdiregelsæt er et problematisk begreb. Tydelighed og klare forventninger i forhold til adfærd er positivt, men at bruge værdibegrebet sammen med regler fratager noget af det centrale fra værdibegrebet, f. eks. at værdierne kan være retningslinjer, men at de er uklare, at de kommer til udtryk som sædvane, at de afhænger af konteksten osv.

Vedrørende valg til skolebestyrelserne

Børne- og kulturchefforeningen er meget positiv overfor ændringer i loven vedrørende mulighed for forskudt valg, opstilling af kandidater på forældremøder og fjernelse af henvisningen til lov om kommunale valg, og BKF ser frem til, at de ændringer loven indebærer, vil blive brugt til at fastsætte mindre bureaukratiske og mere fleksible regler om valg til og medlemskab af skolebestyrelsen.

Forskudt valg med fastholdelse af de nuværende regler vil øge bureaukratiet, da det nuværende regelsæt er omfattende og tidskrævende både for skolerne og på forvaltningsniveau, og tidsforbruget står slet ikke mål med interessen fra forældreside i forhold til at deltage i skolebestyrelsesarbejdet.

En kortere valgperiode gør det mere overskueligt for forældre at gå ind i opgaven, og det vil muligvis også betyde, at der vil blive behov for færre suppleringsvalg.

Reglerne i dagtilbudsloven

I forbindelse med den sproglige ajourføring i § 50 stk. 2 1. pkt. vil BKF gerne pege på, at der er behov for at overveje også at lade reglerne i dagtilbudsloven gælde i forbindelse med behandlingsmæssig fripladstilskud. Her tænkes på SFO på specialskoler.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Per B. Christensen, Tlf. 55 88 30 01, perbc@naestved.dk, eller

Anna Marie Illum, Tlf. 76 29 30 01, buami@horsens.dk

Med venlig hilsen

Anna Marie Illum
Børne- og Kulturchefforeningen

Mulighed for at ajourføre regelsættet om valg til og medlemskab af skolebestyrelsen

30. marts 2009

Undervisningsministeriet
Afd. for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 K

**Vedr. forslag til ændring af folkeskoleloven:
Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen**

Generelle kommentarer

Børnerådet tager til efterretning, at undervisningsministeren med ændringen af loven ønsker at præcisere ansvars- og kompetencefordelingen mht. skolens virksomhed, samtidig med at skolelederens rolle styrkes.

Rådet har gennem en årrække kritiseret, at skoleelever ingen formelle muligheder har for at klage, eksempelvis over personalets optræden, kvaliteten af deres arbejde eller over de fysiske og psykiske rammer i skolerne. Rådet har på den baggrund anbefalet en debat om en styrkelse af elevernes retsstilling, og at der gøres forberedelser til ændringer i såvel folkeskoleloven som lov om undervisningsmiljø, der utvetydigt fastslår, at elever på alle alderstrin har adgang til klage.

Børnerådet konstaterer, at der med det foreliggende forslag lægges op til forringelser af elevernes retsstilling i et omfang, der set med rådets øjne helt opvejer de administrative og praktiske fordele, der ellers måtte opnås med ændringerne.

Efter forslaget vil en elev eller en forælder ikke kunne klage til andre end skolelederen over lederens egne disciplinære sanktioner, herunder spørgsmålet om overflytning til en anden skole. Heller ikke spørgsmålet om at dumpe en elev kan gøres til genstand for indsigelse til andre end skolelederen, der selv har truffet beslutningen.

Uanset benævnelse som beslutning eller afgørelse kan der her være tale om særdeles indgribende foranstaltninger, der ikke bør undtages for forvaltningsretlige grundsætninger om høring, klage, klagevejledning etc. Børnerådet finder ikke, at hensynet til skolelederens øjeblikkelige handleevne bør veje tungere end kravet om en retfærdig fremgangsmåde, der sikrer, at både elev og forældre høres af andre end beslutningstageren selv. Børnerådet finder det endvidere meget uheldigt og direkte nedgørende over for elever og forældre, når de i samme bemærkninger (til nr. 29 – 30) henvises

til Folketingets Ombudsmand med en evt. klage. Det er velkendt, at Ombudsmanden er meget lidt tilgængelig for børn og unge. I 2008 behandlede han blot 5 sager for klagere under 18 år. Videre er der omkring ½ års sagsbehandlingstid hos Ombudsmanden, et tidsrum, der slet ikke står mål med det særlige behov for aktualitet i sager, der angår børn.

Med forslaget fjernes det minimum af individuel medbestemmelse og adgang til indsigelse, der hidtil har været tilgængeligt og lader eleverne tilbage med en formel demokratisk indflydelse på såvel undervisning som undervisningsmiljø, der i praksis endda lader meget tilbage at ønske.

Børnerådet har stor tillid til, at landets skoleledere varetager deres hverv både kompetent og ansvarligt. Det er imidlertid menneskeligt at fejle, og der vil opstå fejl i et system, hvor der dagligt træffes mange beslutninger og afgørelser. Professionel ledelse består ikke i ufejlbarlighed, men bl.a. i evnen til fleksibelt at ville lytte til og imødekomme krav fra de involverede parter. Hertil hører åbenhed over for diskussion om kvaliteten i en beslutning. Det må bero på en misforståelse og savner logisk sammenhæng, at skolelederens kompetence og rolle skulle svækkes af, at elev og forældre kan få sagen vurderet af en anden instans. Sagen vil ikke blive forsinket væsentligt af sagsbehandlingen i det kommunale system, antallet af klagesager taget i betragtning. Har lederen ikke begået fejl ved afgørelsen om at flytte en elev til en anden skole eller om at dumpe en elev, vil en evt. klage ikke blive imødekommet. Har lederen begået fejl, kan den rettes i tide, før der er sket uoprettelig skade i sagen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Nr. 5 vedr. § 12 (om indplacering på klassetrin og spørgsmålet om at dumpe en elev). Børnerådet kan på baggrund af den ovenfor nævnte manglende hørings- og klageadgang ikke tilslutte sig forslaget.

Nr. 24 vedr. § 44, stk. 4 (forslag om, at skolebestyrelsen skal udforme et værdiregelsæt, herunder en overordnet antimobbestrategi). Børnerådet kan som udgangspunkt tilslutte sig forslaget om udformningen af et værdiregelsæt. Det nærmere samspil mellem denne ændring og kravet om miljøvurderinger i lov om undervisningsmiljø fremgår imidlertid ikke af forslaget. Det er veldokumenteret¹, at skolerne hidtil har haft meget vanskeligt ved at overholde kravene i undervisningsmiljøloven. Det fremgår ikke af dette forslag, hvordan det skal sanktioneres, hvis loven på dette nye område heller ikke overholdes. Børnerådet foreslår, at dokumentationen for såvel de lovpligtige miljøvurderinger som for formuleringen af og opfølgning på værdiregelsættet indarbejdes i den årlige lovpligtige kvalitetsrapport, og at ministeriet dermed pålægges ansvaret for evt. opfølgning, hvis loven ikke overholdes.

¹ Dansk Center for Undervisningsmiljø, dec. 2008: Kvalitetsvurdering af grundskolernes undervisningsmiljøvurdering

Nr. 29 og 30 vedr. § 45 (lederens konkrete beslutninger... kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen). Børnerådet kan på baggrund af den ovenfor nævnte manglende hørings- og klageadgang ikke tilslutte sig forslaget.

I bemærkningerne gøres der mange anstrengelser for at bagatellisere den særdeles indgribende karakter, visse af lederens afgørelser har. Det ytrer sig ved, at loven nu ikke omhandler "afgørelser", men "beslutninger", hvorved lederens praksis undtages fra forvaltningsretlige grundsætninger om høring, klage, klagevejledning etc. Børnerådet finder, at disse betragtninger i bemærkningerne alene har kosmetisk karakter og har til formål at dække over forringelsen af elevernes retsstilling.

Nr. 31 vedr. § 45 stk. 5 (inddragelse af eleverne i spørgsmål om sikkerhed og sundhed). Børnerådet tilslutter sig ændringen, der sikrer, at eleverne også høres, hvor der ikke findes et elevråd.

Nr. 35 vedr. § 51, stk 1 (bestyrelsens afgørelser efter § 44, stk. 2-6 og 9 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed). Også på disse områder afskæres såvel elever som forældre fra klageadgang. Børnerådet kan ikke tilslutte sig ændringen.

Nr. 41 vedr. § 52 (om foranstaltninger til fremme af god orden). Som det fremgår ovenfor, kan Børnerådet ikke tilslutte sig, at elev eller forældre ikke kan klage over foranstaltninger som eksempelvis overflytning til anden skole, der med forslagets egne ord er ganske indgribende. Børnerådets synspunkt understøttes af, at ønsket om ændringen tilsyneladende er motiveret af et enkelt kontroversielt tilfælde, hvor en skoleleders afgørelse om overflytning blev omgjort af kommunalbestyrelsen. Børnerådet finder det uheldigt, at der således lovgives på baggrund af enkelttilfælde.

Med venlig hilsen

Charlotte Guldborg
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
sekretariatschef

Danmarks Lærerforening

Forening for undervisere i folkeskolen, specialundervisere
for voksne samt formidlere i ernæring og sundhed

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Den 30. marts 2009
J.nr. 2009/5100/0003/ABC/BLA

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.) sagsnr. 104.53A.021

Danmarks Lærerforening har i flere år peget på, at der er behov for en styrkelse af den pædagogiske ledelse på skolerne. Foreningen ser denne ændring i loven som et led i dette.

I forhold til konkrete ændringer har Danmarks Lærerforening følgende bemærkninger:

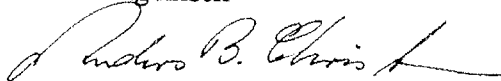
Ad. § 12: Danmarks Lærerforening finder det vigtigt, at det bliver understreget, at dette generelt ikke åbner mulighed for at lade elever gå to år på samme klassetrin. Fagligt svage elever skal tilbydes specialundervisning, og denne ændring bør ikke føre til en nedprioritering af de forebyggende indsatser.

Ad. lovbemærkning nr. 5: Foreningen foreslår, at sætningen ”i skolelederens vurdering skal indgå eventuelt behov for specialundervisning m.v., hvis klassetrinsindplaceringen ikke ændres” fjernes. Det er foreningens opfattelse, at sætningen kan læses som værende i modstrid med bemærkningens øvrige tekst, der netop præcisere, at elevens behov for specialundervisning ikke må være afgørende for at klassetrinsindplaceringen ændres.

Det bør derfor kun være i særlige tilfælde, at skolelederen benytter denne mulighed. Foreningen er derfor tilfreds med, at ændringen evalueres efter 3 år.

Ad. § 44 stk. 4. Danmarks Lærerforening finder det vigtigt, at værdiregelsættet tilvejebringes ved en proces, hvor såvel skolens forældre, medarbejdere og elever får mulighed for at drøfte og komme med forslag til indholdet af regelsættet inden skolebestyrelsen endelig fastlægger indholdet.

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen

Bolette Larsen

Undervisningsministeriet
Chefkonsulent Mads Bentzen
Kontor for skolestart, styring og ansvar
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

DA's bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

DA har modtaget høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.), Reference: 104.53A.021. DA takker for muligheden for at svare og har følgende bemærkninger til udkast til lovforslag.

DA finder det glædeligt, at der med lovforslaget lægges op til at tydeliggøre og styrke skolelederens rolle. Skoleledelse er central, hvis den enkelte skole fremover skal være i stand til at sætte rammerne for, at børn får et større udbytte af skolegangen uanset forudsætningerne hos den enkelte elev.

Vedr. elevens valg af fag og 10. klasse, jf. § 12, stk. 3

10. klasse er for elever, der har behov for yderligere faglig kvalificering og uddannelsesafklaring inden valg af efterfølgende uddannelse. For denne målgruppe kan 10. klasse være en brobygger til det videre uddannelsessystem.

Med lovforslaget ønsker regeringen alene at præcisere, at valg af 10. klasse træffes af eleverne efter samråd med forældrene og elevens lærere, eventuelt med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning.

DA finder, at regeringen med lovforslaget bør præcisere, at Ungdommens Uddannelsesvejledning altid skal inddrages i elevens valg af 10. klasse. Hvis Ungdommens Uddannelsesvejledning inddrages, vil elevens valg af 10. klasse være mere kvalificeret. Det kan være med til at forhindre, at elever, der reelt kunne være påbegyndt f.eks. en erhvervsuddannelse efter 9. klasse, ikke spilder et år i 10. klasse.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Berit Toft Fihl

23. marts 2009
BTF

DA's høringssvar på
høring om præcisering af
ansvarsforholdene

Mads Bentzen
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Hvidovre, 30. marts 2009
Sag 09/247 – Dok. 3040/09 SL/sih/kft

Vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Hermed følger høringssvar fra Danske Handicaporganisationer (DH) til høring over udkast til forslag til lov ændring af lov om folkeskolen (præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.).

Uklar ansvarsfordeling er naturligvis altid problematisk. Men de problemer, der er, adresseres med nærværende lovforslag på en meget uheldig måde.

Vedr. nr. 5

Efter Danske Handicaporganisationers opfattelse gives lærere og skoleledere langt videre beføjelser på forældrenes bekostning. Der er i stedet behov for at styrke forældrenes og især børnenes retsstilling og indflydelse på skoleforløbet. Der er behov for at styrke og udvikle samarbejdet mellem skole og hjem, og der er behov for at sikre kvaliteten i specialundervisningen, både i den vidtgående og i den almindelige specialundervisning. Forslaget går i den stik modsatte retning.

Vi kan se i årsrapporterne fra Klagenævnet for Vidtgående Specialundervisning, at kommunerne har særdeles svært ved at overholde forvaltningsloven og andre retningslinier for god forvaltningsskik og for samarbejde. Bl.a. er det ofte svært for kommunerne at huske, at afgørelser vedrørende specialundervisning skal meddeles skriftligt, være begrundede, og at kommunen har forpligtelse til at give borgeren klagevejledning. Vi har ganske svært ved at forestille os, at kommunerne bliver bedre til at overholde disse forpligtelser af, at det nu alene er skoleleder (og lærere), der kan træffe beslutninger, uden at forældrenes synspunkter skal tillægges afgørende vægt.

På adskillige og meget afgørende områder bliver det skolen, der kan afgøre, hvordan uddannelsen skal tilrettelægges for den enkelte. Skolen kan vælge at se bort fra elevens og forældrenes synspunkter, hvis skolelederen finder det hensigtsmæssigt. Det gælder for ek-

sempel, hvis skolelederen og lærere skønner, at en elev skal springe et klassetrin over, eller når leder og lærere skønner, at en elev skal gå to år på samme klassetrin.

Det hedder i bemærkningerne til lovforslaget, at elevens og forældrenes synspunkter skal tillægges passende vægt, og forældrene har ret til at få PPR inddraget. Der er dog alene klageadgang i forhold til beslutningen om et ekstra år i samme klasse eller at springe et år over, hvis disse foranstaltninger vælges i stedet for at tilbyde specialundervisning i den overvejende del af undervisningen.

Allerede med de nuværende forhold varetager kommunerne deres forpligtelse til at give klagevejledning meget svagt. Det vil ofte være uhyre uklart, om et ekstra år på samme klassetrin tilbydes i stedet for specialundervisning. Det vil altså være vanskeligt for forældrene at se, hvorvidt de har klageadgang eller ej. Hvis skoleleder og forældre ønsker to helt forskellige løsninger for barnet bliver det meget vanskeligt at forestille sig, at skolelederen altid kan give tilstrækkelig og neutral klagevejledning.

Det forekommer ikke rimeligt, at forældrene skal bede om en inddragelse af PPR. Er PPR ikke inddraget i sagen, så vil det meget let komme til at virke opsættende, hvis det skulle komme til en klagesag. Klagenævnet vil ikke have tilstrækkeligt materiale at afgøre sagen på udelukkende med skolens pædagogiske vurdering, og vil derfor skulle udbede sig en vurdering fra PPR. Det vil forlænge sagsbehandlingen.

Fra Danske Handicaporganisationers side finder vi, at inddragelsen og høringen af barnet er uhyggelig svag. Vi ved allerede, at børn og unge, der ikke lige lever op til de almindelige forventninger om, hvordan skolegangen forløber, inddrages meget lidt i de afgørelser, der tages om deres egen situation. Ifølge FN's Konvention om Barnets Rettigheder artikel 12 og FN's Handicapkonventions artikel 7 har børn med (og uden) handicap ret til at udtale sig om deres egen situation. Det sker allerede alt for sjældent, og vi finder, at lovforslaget lægger op til at cementere den manglende opfyldelse af nævnte artikler yderligere. Der er tværtimod behov for tydeliggørelse af, at også kommunerne er forpligtet af konventionerne.

Det hedder, at ordningen omkring ændret klasseplacering skal evalueres, når der er gået tre år. Under forudsætning af, at bestemmelserne vedtages, finder vi det væsentligt, at bl.a. handicaporganisationerne inddrages i designet af en sådan evaluering.

Vedr. nr. 6

Elevens og forældrenes indflydelse på, hvorvidt eleven skal fortsætte i 10. klasse, svækkes. Igen finder vi ikke, at artikel 12 i Konventionen om Barnets Rettigheder tillægges den rette betydning og kraft.

Selvom lærere og vejledere har erfaring og møder mange børn og unge, der skal træffe uddannelsesmæssige valg, så er og bliver det den unge selv, der kender egne bevæggrunde og omstændigheder bedst. Et læringsmiljø og elevens motivation er en kompleks størrelse.

Elevens faglige formåen er et væsentligt element heri, men udelukkende eleven kender samtlige elementer til bunds og er som følge heraf den eneste, der kan vægte alle faktorer. Vi finder derfor ikke, at forslaget om at svække elevens og forældrenes indflydelse på spørgsmålet er hverken velbegrundet eller hensigtsmæssigt.

Vedr. nr. 5 og 6

En beslutning om, hvorvidt et barn skal springe en klasse over, gå en klasse om eller have lov til at tage 10. klasse kan træffes i modstrid med barnets og forældrenes ønsker. Det følger af Børnekonventionens artikel 3, at barnets tarv skal komme i første række. En afgørelse truffet ud fra et barns undervisningssituation og faglige niveau tager ikke nødvendigvis så helhedspræget et hensyn, som der er behov for, når artikel 2 skal opfyldes.

Vedr. nr. 14

I vores projekter "Børn og unge med handicap siger deres mening" har det været et gennemgående træk, at mange børn og unge med handicap har oplevet at få en skolegang, der ikke har taget højde for de unges ressourcer og udviklingspotentialer. Det gælder, hvad enten der er tale om elever, der har gået på specialskole, i specialklasse eller har deltaget i den almindelige undervisning med støtte. Der er tydelig mangel på viden om, hvordan elever med handicap bedst udnytter deres potentialer og muligheder for at lære.

Dette afspejles også (i øvrigt som anført af Evalueringsinstituttet) i første generation af kvalitetsrapporterne for folkeskolen. Desværre viser det sig, at specialundervisningsområdet er meget svagt beskrevet også i anden generation af rapporter. Derfor ser vi også forslaget om at ophæve § 40, nr. 8, som et fuldstændig misforstået forslag. Med forslaget ophører ressourcerne til specialundervisningen reelt med at være noget, som kommunalbestyrelsen behøver at forholde sig til. Samtlige ressourcer til specialundervisning kan lægges ud til de enkelte skoler, og en meget væsentlig del af det kommunalpolitiske område om børn og unge med handicap kan på den måde blive helt usynligt for kommunalpolitikerne. Det betyder, at der kan være sorte pletter på det kommunale kort, hvor børnene er på vej i en helt gal retning, uden et der overhovedet er politisk opmærksomhed omkring det. Det finder vi uansvarligt.

Vedr. nr. 34

Det er tale om en klar forringelse, når børn i SFO ikke er berettiget til en halv behandlingsmæssig friplads, på lige fod med børn i fritidshjem, klub m.v. Vi henviser til § 63, nr. 3, i Lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge samt kapitel 10 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 1034 af 20/8 2007 om tilskud til ophold i særlige dagtilbud og særlige klubtilbud til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Vedr. nr. 41

Bestemmelserne giver begrænsninger i forhold til frit skolevalg for elever, hvor skoleleder og modtagende skole kan blive enige om en flytning. Vi møder en del børn, der ikke får tilgodeset deres behov i tilrettelæggelsen af undervisningen og via undervisningsdifferentiering. Nogle børn reagerer endog kraftigt på dette. I stedet for at få tilgodeset deres undervisningsbehov skal de nu mødes med en begrænsning i valgmulighederne og diskrimineres dermed i forhold til de børn, der profiterer af almindelig gennemsnitlig undervisning.

Generelt

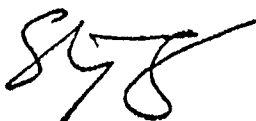
Omkring relationen mellem forældre og børn har vi hidtil forstået regeringens udmeldinger således, at der er et ønske om, at forældrene tager større ansvar for deres børn og involverer sig mere i børnenes mad- og sundhedsvaner, lektier og i hvad børnene foretager sig i fritiden og med hvem. Vil man et sådant engagement, så må man også have viljen og modet til at lade forældre og barn have et helt afgørende ord at skulle have sagt i fællesskab, når det drejer sig om så afgørende forhold, som f.eks. at gå en klasse om eller springe den over, eller om barnet skal eller ikke skal gå i 10. klasse.

At der end ikke er klageadgang vedrørende ændringerne finder vi forkasteligt.

Danske Handicaporganisationer ønsker, at der skal være klageadgang over al specialundervisning til Klagenævnet for Vidtgående Specialundervisning – kvalitet og omfang – også, når barnet ikke har behov for specialundervisning i den overvejende del af undervisningen. Vi skal foreslå en ændring af lovforslaget, således at der etableres en udvidet klageadgang.

Afslutningsvist skal vi kritisere høringsproceduren. Lovforslaget sendes ud uden en overordnet beskrivelse af, hvad lovforslaget går ud på. Der er ikke en egentlig høringsfrist, men i stedet en bemærkning om, at hørings svarene sendes til politikerne. Vi må gå ud fra, at dette skyldes hastværk. Lovforslaget skal igennem Folketingets behandlinger og der er ikke tid til at udarbejde et høringsnotat. Vort kendskab til politikernes hverdag og arbejdspress gør os stærkt skeptiske over for, om hørings svarene så reelt har nogen funktion. Den valgte procedure forhindrer således en kvalificeret og demokratisk proces.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
Formand

REGIONER

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Att.: Mads Bentzen

Sendt til e-mailadresse: Mads.bentzen@uvm.dk
Gof-ssa@uvm.dk

30-03-2009

Sag nr. 09/1112

Dokumentnr. 18127/09

Anne-Dorthe Sørensen

Tel. 35298368

E-mail: ans@regioner.dk

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen
(præcisering af ansvarsforhold i folkeskolen mv.)**

Danske Regioner har fra Undervisningsministeriet modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (præcisering af ansvarsforhold i folkeskolen mv.) i høring.

Danske Regioner har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Tommy Kjelsgaard

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T: 33 77 81 00

F: 33 77 83 00

E: regioner@regioner.dk

Hørings svar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Den 31.03.09 - Kontakt: tbr@skoleelever.dk / 20 40 85 85

Danske Skoleelever har følgende kommentarer til udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.):

Foreningen finder det kritisabelt, at Undervisningsministeriet går folkeskoleloven minutiøst igennem og udsender et udkast til lovforslag på 32 sider med en frist på 2 uger. Foreningen vil opfordre ministeriet til fremover at udsende så omfattende lovforslag i høring med en længere frist for svar.

Overordnet mener foreningen, at dette lovforslag indeholder en lang række tiltag der vil få negative konsekvenser for elevernes retssikkerhed og som er udtryk for en gammeldags tænkning af ledelse i skolen. I stedet for at centrere mere magt i skolelederens hænder og fokusere på skolelederens autoritet i skolen burde der fokuseres på, hvordan der i skolen kan skabes rum til ledelse. Foreningen vil i stedet indstille til, at der fokuseres på afbureaukratisering så skolelederen har tid til at være en *synlig leder* i stedet for en *autoritær* leder. God ledelse i skolen er ikke et spørgsmål og magt, men om relationer til elever, forældre og personale.

Foreningen er meget kritisk overfor, at skolelederens autoritet prioriteres højere end elevernes klagemuligheder og retssikkerhed i lovforslaget. Lovforslaget reducere elever og forældres klagemuligheder så kraftigt, at de stort set er ikke eksisterende – og i de tilfælde hvor de eksistere er de omgivet af bureaukrati og utilgængelighed. Det er en meget negativ udvikling, at forældre og elever i lovforslaget anses for uvidende omkring deres egen/deres barns trivsel og at en række essentielle beslutninger omkring elevens skolegang i realiteten kun foretages på baggrund af en vurdering af det faglige standpunkt og ikke en helhedsvurdering af elevens alsidige udvikling og sociale hensyn.

Foreningen kommentere i dette høringssvar ikke præciseringen af kommunalbestyrelsens ansvar.

Foreningen har følgende bemærkninger til specifikke forslag:

Nr. 5: Foreningen forslår denne ændring slettet fra forslaget. Grunden hertil er, at ændringen er i strid med grundlæggende værdier i skolen omkring demokrati samt elev- og forældreinddragelse. Kort sagt vil eleverne og forældrenes retssikkerhed i skolen blive kraftigt svækket.

Forældrenes og elevernes vurdering af elevens sociale standpunkt og vurdering af konsekvenserne ved en nedrykning bør reelt være en del af grundlaget for en beslutning omkring at nedrykke en elev. I disse sager er der altså andet at tage hensyn til end blot det strengt faglige.

Foreningen må påpege, at disse indgreb kan have alvorlige konsekvenser for elevens faglige standpunkt, sociale omgangskreds, motivation for skolearbejdet, syn på uddannelsessystemet, forældrenes mulighed for bidrage positivt til skolegangen o. lign. Den nuværende lovgivning har den fordel, at eleverne og forældrenes opbakning til nedrykningen skal sikres og at skolen dermed er sikret imod ekstremt utilfredse elever som konsekvens af disse sager, samt sikret imod at forældrene bekræfter deres børn i et negativt syn på skolen/skolens ledelse.

Nr. 11: Foreningen er uforstående overfor, hvorfor det skal præciseres, at elevrådet kun har ret til at deltage i udvalg nedsat af skolelederen. Hvis der skal sikre en aktiv inddragelse af eleverne i demokratiet og en styrkelse af elevdemokratiet, skal elevrådet have mere reel indflydelse. Derfor bør elevrådet have ret til at sidde i alle råd der har noget at gøre med eleverne i almindelighed.

Nr. 22: Foreningen forstår denne ændring slettet fra forslaget. Se nr. 29-30 for uddybning.

Nr. 24: Foreningen er særdeles positive overfor forslaget om, at skolebestyrelsen bliver pålagt at udarbejde en antimobbestrategi. Foreningen håber på, at dette initiativ vil bidrage til, at vi kommer mobningen til livs på de danske skoler. Foreningen vil dog påpege, at skoleledelsen jf. forslaget skal inddrages i udarbejdelse af strategien, og at kommunen derfor bør kompenseres for denne ekstra arbejdsopgave, så dette nye tiltag ikke vil gå ud over de resterende midlerne til skolen.

Foreningen vil også påpege, at selvom det er kommunens ansvar at sørger for at undervisningsmiljøloven overholdes, så er der mange skoler der endnu ikke lever op til lovgivningen. Foreningen vil derfor opfordre til, at undervisningsmiljøloven revideres, så kommunerne kan sanktioneres såfremt lovgivningen ikke overholdes. Foreningen oplæg 'Giv os lov' omkring dette emne er vedlagt som bilag til dette hørings svar.

Foreningen er meget kritisk overfor, at der lægges op til, at skolen skal have mulighed for at inddrage elevernes personlige genstande uden for skoletiden. Problemer med f.eks. mobiltelefoner bunder i, at eleverne simpelthen synes at undervisningen er uinteressant og det er hér fokus i stedet bør ligge. Desuden vil de elever som allerede har et anstrengt forhold til skolen ikke blive mere motiverede til at bidrage til et godt læringsmiljø og tage en uddannelse ved, at deres personlige genstande bliver inddraget af skolen i flere dage.

Nr. 29-30: Foreningen er meget kritisk overfor dette forslag, hvilket foreningen også berører i de overordnede kommentarer som er beskrevet ovenfor.

I bemærkningerne til lovforslaget står der beskrevet, at der er mulighed for at klage til folketingets ombudsmand i forbindelse med en skoleleders afgørelser. Foreningen betragter dog blot dette som en teoretisk mulighed. Ombudsmanden behandlede sidste år kun 5 sager om børn og der er stort set ingen forældre og elever der er informeret om muligheden for at klage. Foreningen mener, at man bør oprette et klagenævn for elever, der skal sikre en bedre retsstilling for eleverne og forældrene. Der er taget kontakt til ministeren ift. forslaget.

Der bør i skolevæsenet være reel mulighed for, at elever og forældre kan klage over en skoleleders beslutninger. Et eksempel på en sag hvor denne klagemulighed har vist sig at være nødvendig, er den så omtalte 'Hellebæk-sag'. Det er selvfølgelig kritisk at en elev spreder usandheder om en lærer, men at en skoleleder vælger at overflytte en elev til en anden skole er en sanktion der er ude af proportioner (som det skete i den omtalte sag). I den

omtalte sag valgte kommunalbestyrelsen at skride ind og sørge for, at problemet blev løst ved en overflytning af eleven til en anden klasse og at eleven og forældrenes interesser blev tilgodeset. Klagemulighederne er et sikkerhedsnet der sørger for, at usaglige beslutninger truffet af skolelederen kan omstødes.

(Skal ses i sammenhæng med bemærkning til nr. 22) Hvis kommunalbestyrelsen ikke længere skal kunne omstøde skoleledelsens beslutninger, vil foreningen som alternativ forslå, at skolebestyrelsen skal overtage rollen som klageinstans. Skolebestyrelsen har ofte et bedre kendskab til skolen og skoleledelsen og kan sikre, at forældrene og elevernes retssikkerhed ikke svækkes i lige så høj grad som i det nuværende forslag.

Nr. 31 Foreningen er positiv overfor, at skolelederen ikke blot skal kunne inddrage eleverne igennem det formelle elevrådsdemokrati. Foreningen vil dog forslå, at skolelederen ikke blot skal *drøfte* formen for inddragelse med elevrådet, men i stedet reelt skal tage en beslutning i *samarbejde* med elevrådet.

Nr. 41 Se bemærkninger til afsnit 5 og 29-30.

På vegne af Danske Skoleelever

Troels Boldt Rømer, formand

Phillip A. D. Lerer, næstformand

Lærke Lyhne Nielsen, Projekt- og Uddannelsespolitisksekretær

Organisation for erhvervslivet

28. februar 2009

cvha

Afdelingen for grundskole og
folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Att. Mads Bentzen

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

DI takker for muligheden for at kommentere udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen.

Som overordnet kommentar, mener DI, det er vigtigt, at ansvarsforholdene og ledelsen af folkeskolen styrkes. Kun gennem åbenhed i forhold til omverdenen, synlig og god ledelse samt en præcis kompetenceafklaring, skabes der optimale rammevilkår for fremtidens folkeskole.

DI er enig i, at der er brug for en præcisering og tydeliggørelse af ansvarsforholdene. Det betyder bl.a., at der mellem kommunalbestyrelsen, skolebestyrelsen og skoleledelsen finder en kompetence- og rolleafklaring sted, som tydeliggør at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar, som så efterfølgende konkretiseres og i vid udstrækning uddelegeres til skolebestyrelsen og skoleledelsen. Samtidig er det vigtigt med bevidstheden om, at ledelsesretten og ledelseskompetencen både indeholder rettigheder og forpligtigelser for alle ledelsesniveauer til at tage ansvar for skolens udvikling.

Med venlig hilsen

Charlotte Rønhof
Forskningspolitisk chef

Casper Venbjerg Hansen
Konsulent

Undervisningsministeriet

Sendt pr. e-mail til mads.bentzen@uvm.dk

Den 31. marts 2009

Ref.

D.nr.2006/00204-201

Høring over lov om ændring af lov om folkeskolen (præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen mv.)

Det Centrale Handicapråd takker for modtagelsen af ovennævnte høring.

Til nr. 5

Rådet mener, at det i §12 bør fremgå, at eleven selv skal inddrages i beslutningen om at springe et klassetrin over eller at blive undervist to år på samme klassetrin. Inddragelse af barnet fremgår af FN's børnekonvention, som Danmark er forpligtet af. Det er vigtigt at sikre, at også elever med funktionsnedsættelse inddrages i beslutninger om egne forhold. Inddragelsen bør ske under hensyntagen til elevens funktionsnedsættelse, og der bør fx lægges vægt på elevens udtryk, selvom disse måske ikke er verbale, men kan ses gennem leg, tegning eller anden nonverbal aktivitet eller kommunikation

At eleven undervises i to år på samme klassetrin må naturligvis ikke være et udtryk for afslag på specialundervisning, og i sådan en situation kan der klages til klagenævnet. Rådet ønsker i denne forbindelse at påpege, at det er særlig vigtigt at sikre, at elev og forældre har kendskab til klageadgangen i denne situation, da det kan være svært for elev og forældre at gennemskue, hvilke muligheder de har. Derfor bør der gøres en særlig indsats for at sikre, at der bliver givet den rette vejledning om klagemulighederne vedrørende specialundervisning.

I lovforslaget fremgår det desuden, at §12 skal evalueres efter tre år. Rådet mener, at evalueringen også bør omfatte elevernes tilfredshed, idet det er afgørende også at holde sig for øje, hvordan elever med funktionsnedsættelse oplever at bestemmelsen fungerer.

Til nr. 29-30

Det foreslås i lovforslaget, at skolelederens konkrete beslutninger, herunder henvisning til specialundervisning, ikke skal kunne klagebehandles af kommunalbestyrelsen. Af retssikkerhedsmæssige grunde er det vigtigt for elever med funktionsnedsættelse at kunne klage over en henvisning til specialundervisning. Rådet mener derfor, at skolelederens henvisning til specialundervisning forsat skal kunne påklages. Ideelt set bør al henvisning til specialundervisning kunne påklages til Klagenævnet for Vidtgående Specialundervisning, uanset hvor mange specialundervisningstimer eleven modtager, men om ikke andet bør der i hvert fald til kunne klages til kommunalbestyrelsen.

Til nr. 41

Ifølge lovforslaget skal elevens ret til frit skolevalg bortfalde, hvis eleven overflyttes til en anden skole som en disciplinær foranstaltning. For elever med funktionsnedsættelse kan det være vigtigt at have mulighed for frit skolevalg for at kunne tilgodese elevens særlige undervisningsbehov. Derfor mener rådet, at eleven forsat skal have frit skolevalg.

Med venlig hilsen

Det Centrale Handicapråd
Kira Hallberg

værdier i hverdagen **efterskolerne**

Chefkonsulent Mads Bentzen
Undervisningsministeriet

Mads.Bentzen@uvm.dk

Efterskoleforeningen
Vartov, Farvergade 27 H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskoleforeningen.dk
www.efterskole.dk
www.efterskoleforeningen.dk

Dato
27. marts 2009

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen

Efterskoleforeningen finder ikke anledning til bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Sophus Bang Nielsen
Sekretariatsleder

Direkte 33 17 95 80
Mobil 40 43 62 20
sbn@efterskoleforeningen.dk

Indgående e-mail ✓
✓ Status Afsluttet ✓ Dokumentid 982.09C.023
Dato afsluttet 24-03-2009 ✓ Sagsnummer 104.53A.021
✓ Sagsbehandler Mads Bentzen ✓ Sagstitel Lovinitiativ om ansvar og frihed (folketingsår 2008-09)
✓ Org. placering AGOF\GOF\SSA ✓ Svar status Skal ikke besvares

Afsender Modtager
Fra sgl@bupl.dk Til mads.bentzen@uvm.dk
Modtaget den 24-03-2009 14:54 Kopi til gof-ssa@uvm.dk; hoerings svar@bupl.dk; aba@bupl.dk; mb@bupl.dk

Cpr-nummer Blind kopi til

✓ Dokumentnavn Høringssvar fra Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL)
✓ Vedrørende Høringssvar vedr. Ansvarsforholdene i folkeskolen (104.53A.021)

Indhold

Høringssvar

BUPL har ingen bemærkninger til udkastet til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.).

Mvh

Allan Baumann
Medlem af BUPL's
forretningsudvalg

Stig G Lund
Specialkonsulent

Bemærkninger til dokumentet

Sagsdele

Fri kategori

Emneord

- ✓ 1. Sagsområde Uddannelses- og institutionspolitik
- 2. Uddannelse Grundskoleområdet
- 3. Institution
- 4. Juridisk aspekt Høring

FRIE GRUNDSKOLERS FÆLLESRÅD

Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

København, den 27. marts 2009

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Frie Grundskolers Fællesråd(FGF) takker for den fremsendte høring.

FGF har ingen bemærkninger til det fremsatte udkast

Med venlig hilsen

Per Kristensen
Formand

Undervisningsministeriet
Mads Bentzen
Chefkonsulent

Mads.Bentzen@uvm.dk

Høring over forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Undervisningsministeriet har sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.) i høring.

Lovforslaget er skriftligt fremsat tirsdag den 31. marts 2009 i Folketinget. Alle høringssvar, herunder høringssvar modtaget efter fremsættelsen, vil blive sendt til Folketingets Uddannelsesudvalg.

KL tager forbehold over for eventuelle bemærkninger fra KL's bestyrelse. Bestyrelsen behandler høringen på møde den 24. april 2009.

Undervisningsministeriet har foretaget en vurdering af behovet for at præcisere bestemmelserne i folkeskoleloven om ansvarsforholdene for kommunalbestyrelse, skoleleder og skolebestyrelse. Ministeriet har på den baggrund vurderet, at folkeskoleloven indeholder en række uklarheder vedrørende den konkrete ansvars- og kompetencefordeling mellem kommunalbestyrelse, skolebestyrelse, skoleleder og lærere.

KL er i udgangspunktet meget positiv over for forenklinger i lovgivningen, der medvirker til præcisering og klarhed. I det fremsendte forslag til udkast til Lov om ændring af lov om folkeskolen er der flere eksempler herpå, hvilket KL som nævnt finder meget tilfredsstillende. KL finder det fx positivt, at det præciseres, at skolebestyrelsen ikke har arbejdsgiveransvar og derfor ikke skal føre tilsyn med skolens virksomhed, når dette omfatter personale- og elevsager. Det er også positivt, at det præciseres, at kommunalbestyrelsens arbejdsgiverkompetence ikke kan delegeres til skolebestyrelsen, og at skolebestyrelsen derfor ikke kan træffe beslutning om ansættelse af ledere, lærere og andet personale.

Den 16. april 2009

Jnr 03.02.02 K04
Sagsid 000203870

Ref DOM
dom@kl.dk
Dir 3370 3165

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/4

KL er også helt enig i, at det er nødvendigt at styrke ledelsen i folkeskolen. Efter KL's opfattelse er der dog ikke hindringer i den nuværende lov om folkeskolen for at gøre dette. Såvel i forbindelse med regeringens kvalitetsreform som i trepartsaftalerne og i KL's egne kvalitets- og partnerskabsprojekter er KL gået meget aktivt ind i at styrke ledelsen i folkeskolen. KL er helt enig i, at skolens leder har en helt afgørende rolle som leder af skolens undervisning og læring, og at det er ledelsens vigtigste opgave at stå i spidsen for, at alle børn og unge får et optimalt udbytte af deres skolegang. Dette er også baggrunden for, at KL i 2008 lagde mange kræfter ind i at nå til enighed med Danmarks Lærerforening om at få en overenskomst, hvor skolens leder har fået et markant større ledelsesrum.

KL har derudover følgende bemærkninger til forslag til udkast til Lov om ændring af lov om folkeskolen:

Vedr. Skolelederen får selvstændig forvaltningsmyndighed

Forslaget udvider skolelederens ledelsesrum ved at fastsætte, at lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen. Ministeriet begrundet det med, at det er en almindelig kommunalretlig grundsætning, at kommunalbestyrelsen er begrænset i adgangen til at give tjenestebefalinger, hvor der forudsættes særlig faglig sagkundskab. I forhold til skolelederen indebærer det en række beslutninger af pædagogisk karakter i forhold til de enkelte elever. Når skolelederen har selvstændig myndighed ift. forvaltningsloven, behøver det ikke at være samtykke fra forældrene, og de kan ikke klage til kommunalbestyrelsen over skolelederens afgørelse, kun til ombudsmanden.

KL tager stærkt afstand fra, at skolelederen tillægges selvstændig forvaltningsmyndighed. Som nævnt ovenfor understøtter KL kommunerne i at skolelederen skal have et stort ledelsesmæssigt råderum. Men KL understreger, at folkeskolen er et kommunalt ansvar. Derfor er det afgørende, at det er muligt at klage til kommunalbestyrelsen i alle sager angående folkeskolen. I forbindelse med flytning eller omplacering af elever finder KL det desuden vigtigt, at forældrene hverken direkte eller indirekte fratages et aktivt ansvar for deres barns skolegang.

Vedr. præciseringer

§2 indledes ikke længere med "Folkeskolen er en kommunal opgave", og i samme paragraf ophæves "Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed inden for denne lov". Sætningen flyttes hen til §40 om kommunalbestyrelsens rolle. *KL mener, at begge sætninger skal bevares i §2, så det allerede meget tidligt i loven slås fast, at folkeskolen er en kommunal opgave, og at kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer*

for skolernes virksomhed. Den sidste sætning understreger essensen af den kommunalpolitiske opgave i ansvaret for folkeskolen

I §40 slettes ”Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med skolernes virksomhed”. Ministeriet mener, at udtrykket ”tilsyn” antyder, at kommunalbestyrelsens rolle er begrænset til at være tilsynsførende. Ministeriet anfører endvidere, at det ikke er nærliggende at anvende ordet ”tilsyn” i forbindelse med driften af en opgave, som myndigheden – her kommunalbestyrelsen – har ansvaret for at varetage. *KL mener*, at udtrykket tilsyn bør bibeholdes for at understrege, at tilsynet med folkeskolen er en entydig kommunalpolitisk opgave.

I de paragraffer, hvor der efter Undervisningsministeriets mening kan sås tvivl om, hvem ”skolen” er, præciseres udtrykket med ”skolens leder” eller ”lærerne”. *KL mener*, at udtrykket ”skolen” skal bevares. Det er helt unødvendigt at lovgive om, hvorvidt udtrykket ”skolen” betyder, om det er skolelederen eller lærerne, der udfører opgaverne – fx hvem eleverne skal tale med, når de vælger at indstille sig til prøve, om de skal gå i 10. klasse, og hvem der skal modtage forældrenes begrundelse for elevens udeblivelse fra skolen. Det er skoleledelsens ansvar at lede og fordele arbejdsopgaverne under ansvar for kommunalbestyrelsens mål og rammer og inden for skolebestyrelsens principper. Kommuner og skoler afgør selv opgavefordeling og arbejdsgange, det skal der ikke lovgives om.

I §40 fjernes udtrykket ”overordnede” fra ”Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar”. Ministeriet mener, at udtrykket antyder, at der er beslutninger inden for kommunalbestyrelsens mål og rammer, som kommunalbestyrelsen ikke kan beskæftige sig med. *KL er enig* i denne vurdering.

Vedr. Delegationsforbud

I §40 gives der delegationsforbud til skolebestyrelsen i en række forhold, fx om kommunens skolestruktur, inddeling i skoledistrikter og antallet af skoledage. *KL anerkender* delegationsforbuddet med henblik på at tydeliggøre kommunalbestyrelsens ansvar for folkeskolen.

Vedr. Skolebestyrelsen skal fastsætte et værdiregelsæt

Det foreslås, at skolebestyrelsen skal fastsætte et værdiregelsæt for skolen. Værdiregelsættet er retningslinjer for god adfærd på skolen og pejlemærker for, hvordan der opnås trivsel for eleverne. Som en del af værdiregelsættet skal skolebestyrelsen udarbejde en overordnet antimobbestrategi.

KL mener, at det er unødvendigt med flere centrale regelsæt omkring skolebestyrelsens opgaver, herunder at fremme god orden i skolen. *KL finder*, at de nuværende regler, mål, rammer og principper er fuldt tilstrækkelige, hvorfor det er unødvendigt at lovgive yderligere om værdiregelsæt og anti-

mobbestrategi. Det er detaljstyring og modvirker bestræbelser på afbureaukratisering.

Vedr. valg til skolebestyrelserne

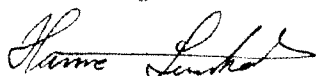
Det fremgår af den nuværende folkeskolelovs §42, stk. 11, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan fravige bestemmelsen om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne, herunder godkende forskudte valg. Med forslaget tydeliggøres bestemmelsen om godkendelse af ordninger med forskudte valg. Samtidig foreslås det, at der bliver en almindelig adgang for kommunalbestyrelsen til at godkende forskudte valg, dvs. uden krav om at der skal være tale om "særlige tilfælde". Kommunalbestyrelsen kan dermed frit godkende ordninger med forskudte valg. *KL er positiv* over for dette.

Vedr. opstilling af kandidater til skolebestyrelsen

Lovforslaget indfører mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at opstilling af kandidater skal eller kan besluttes på forældremøder i den enkelte klasse. *KL er positiv* over for dette.

KL deltager gerne i udformningen af tidssvarende, fleksible og ubureaukratiske regler vedrørende valg til skolebestyrelsen samt om skolebestyrelsens sammensætning og opgaver.

Med venlig hilsen

Hanne Lumholt

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Kontor for skolestart, styring og ansvar
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Klagenævnet for vidtgående
specialundervisning

Snaregade 10A
1205 København K.
Tlf. 3392 6200
Fax 3392 6182
E-mail
klagenævnet@skolestyrelsen.
dk
www.skolestyrelsen.dk
CVR nr. 20-45-30-44

30. marts 2009

Sags nr.:
201.333.111

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Klagenævnet for vidtgående specialundervisning har den 19. marts 2009 modtaget høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Klagenævnet for vidtgående specialundervisning (herefter klagenævnet) har i sit høringssvar alene forholdt sig til de punkter i lovforslaget, som har betydning for klagenævnets virksomhed.

Forslaget har været drøftet på et nævnsmøde den 27. marts 2009, hvor der var enighed om de synspunkter, der gives udtryk for i det følgende. Det skal dog bemærkes, at det på grund af den korte høringsfrist ikke har været muligt at forelægge den endelige formulering af høringssvaret for det samlede nævn.

1. Gældende lovgivning

a) Klagenævnets kompetenceområde

Det følger af folkeskolelovens § 51, stk. 3, at kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning eller afslag på henvisning til specialundervisning i henhold til § 21, stk. 1, samt kommunalbestyrelsens afgørelse om at tilbagekalde en henvisning inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, kan indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a. Det samme gælder for kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialskoler og specialklasser, jf. § 20, stk. 2.

Det følger af folkeskolelovens § 51, stk. 4, at kommunalbestyrelsens afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen på specialskoler eller i specialklasser inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, kan indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

Efter folkeskolelovens § 51, stk. 5, gælder bestemmelsen i stk. 3, 1. pkt., og stk. 4 tilsvarende for kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.

Efter folkeskolelovens § 51, stk. 8, kan regionsrådets afgørelser efter § 21, stk. 3, om det nærmere indhold af en foranstaltning efter § 21, stk. 1, inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, indbringes for klagenævnet.

Klagenævnet tager ved en klage over en kommunes afgørelse om specialundervisning stilling til, hvorvidt der er grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse. Til brug for denne stillingtagen foretager klagenævnet en vurdering af, hvorvidt det specialundervisningstilbud, som kommunen har tilbudt, tilgodeser barnets vanskeligheder og behov.

I denne vurdering indgår alle de oplysninger om barnet, som er indgået i kommunens behandling af sagen samt eventuelle yderligere oplysninger, som er fremkommet i forbindelse med klagens indgivelse til nævnet.

Relevante oplysninger vil typisk være rapport fra den pædagogiske psykologiske rådgivning (PPR) i kommunen, som indeholder oplysninger om barnets vanskeligheder samt indstilling til, hvilke foranstaltninger der bør iværksættes. Herudover kan der foreligge en udtalelse fra barnets skole, samt andre relevante faglige udtalelser fra f.eks. børnepsykiatere.

Rapporten fra den pædagogiske psykologiske rådgivning indeholder oplysninger om barnets faglige, personlige og sociale potentialer og færdigheder. Rapporten indeholder en analyse af barnets særlige behov ud fra de foreliggende oplysninger fra barnets lærere (eller børnehavepædagoger), forældre og andre nøglepersoner samt en test af elevens faglige og sociale kompetencer, f.eks. WISC III, som er en test, der bruges til måling af et bredt spektrum af kognitive funktioner og til måling af skolebørns intellektuelle evner.

På baggrund af disse oplysninger og forældrenes beskrivelser af barnet vurderer klagenævnet karakteren og omfanget af barnets vanskeligheder samt barnets undervisningsbehov og sammenholder behovet med de

foreliggende oplysninger om kommunens tilbud om specialundervisning, f.eks. støttetimer, specialklasse eller specialskole.

b) Klagemuligheder over afgørelser truffet af skoleledere

Efter folkeskolelovens § 2, stk. 2, har den enkelte skole inden for de givne rammer ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål, jf. § 1, og fastlægger selv undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

Skolelederen har ansvaret for den pædagogiske ledelse af skolen og skal i samarbejde med lærerne på skolen sikre, at undervisningen tilrettelægges og planlægges, så undervisningen rummer udfordringer for alle elever, jf. folkeskolelovens § 45 og § 18. Efter folkeskolelovens § 51, stk. 1, kan skolens afgørelser påklages til kommunalbestyrelsen.

Denne kompetencefordeling mellem kommunalbestyrelsen og den enkelte skole gør sig ligeledes gældende på specialundervisningsområdet.

Det konkrete ansvar for den pædagogiske udvikling, undervisningens tilrettelæggelse og udmøntning, herunder hvilke konkrete pædagogiske metoder der anvendes over for det enkelte barn i de enkelte fag på specialskolen eller i specialklassen, ligger således hos skolens leder og kan påklages til kommunalbestyrelsen efter folkeskolelovens § 51, stk. 1.

Klagenævnet behandler efter de nugældende regler ikke klager over en skoleleders beslutning om tilrettelæggelse af undervisning m.v.

2. Lovforslagets forslag til ændringer i forhold til klagenævnets kompetenceområde

a) Ny bestemmelse i folkeskolelovens § 12, stk. 1, 2. og 3. pkt.

Følgende fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 5, vedrørende forslag til ændring af folkeskolelovens § 12:

”Hvis skolelederens afgørelse af, at en elev skal undervises på samme klassetrin i to år, må ses som afslag på henvisning til specialundervisning ved specialskoler, ved specialklasser eller ved regional foranstaltning eller på henvisning til specialundervisning vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden, kan eleven og forældrene klage over beslutningen til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, hvorunder sådanne sager hører.”

Klagenævnet finder ikke, at lovbemærkningerne i tilstrækkelig grad konkretiserer, hvornår en skoleleders beslutning om indplacering på samme

klassetrin også kan betragtes som et afslag på specialundervisning, som klagenævnet kan tage stilling til efter folkeskolelovens § 20, stk. 1, og § 21, stk. 1, og nævnet kender ikke umiddelbart fra sin praksis eksempler herpå.

Klagenævnet vurderer, at den valgte formulering kan føre til, at der kan opstå tvivl om, hvornår skolelederen skal vejlede om klageadgangen til klagenævnet. Dette kan føre til, at forældrene ikke klagevejledes korrekt, således at de ikke orienteres om muligheden for at klage, når de har en sådan rettighed, eller at de klagevejledes, når der i realiteten ikke foreligger en afgørelse om afslag på specialundervisning, som kan påklages til klagenævnet. Sidstnævnte kan føre til en stigning af klagesager, som ikke kan behandles af klagenævnet og dermed skal afvises.

Klagenævnet skal i den forbindelse fremhæve, at klagenævnet ikke har kompetence til at behandle sager, der angår almindelig specialundervisning, dvs. sager om specialundervisning i mindre end den overvejende del af undervisningstiden. Klagenævnet finder, at det er uklart, hvorledes det i praksis skal være muligt at udsondre de situationer, hvor en skoleleders afgørelse om samme klassetrinsindplacering skal anses for et afslag på specialundervisning, der ligger ud over almindelig specialundervisning.

Klagenævnet foreslår på denne baggrund, at det konkretiseres i lovforslaget, hvornår en skoleleders afgørelse også kan betragtes som et afslag på specialklasse, specialskole eller støtte i den overvejende del af undervisningstiden, som kan påklages til klagenævnet.

Af bemærkningerne til § 1, nr. 5, vedrørende forslag til ændring af folkeskolelovens § 12 fremgår endvidere:

”Forud for en beslutning om klassetrinsindplacering på et andet klassetrin end, hvad der følger af elevens skolealder, vil der skulle foretages en pædagogisk vurdering af elevens undervisningsbehov. Det er op til lokal beslutning at tilrettelægge den pædagogiske vurdering, herunder om der skal indgå testmaterialer i vurderingen, og om pædagogisk-psykologisk rådgivning (PPR) skal inddrages. Forældrene har ret til at få inddraget PPR, hvis det ønskes”.

Klagenævnet skal bemærke, at de pædagogisk-psykologiske vurderinger i dag indgår som et centralt element i klagenævnets faglige vurdering af sager om specialundervisning.

Klagenævnet vil som udgangspunkt ikke have et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag, hvis der alene foreligger en udtalelse fra skolen til brug for den pædagogisk-psykologiske vurdering af barnet. Dette vil betyde, at klagenævnet i flertallet af sådanne sager formentlig vil være nødsaget til

at hjemvise sagerne til fornyet behandling i skolen/kommunen med henblik på at få barnet yderligere udredt.

Klagenævnet foreslår derfor, at det i lovforslaget understreges, at skolelederen har en vejledningspligt i forhold til forældrene om, at forældrene har ret til at få inddraget kommunens pædagogisk-psykologiske rådgivning, hvis de ønsker det. Klagenævnet finder, at det vil være hensigtsmæssigt, at der efter en pædagogisk-psykologisk udredning gives kommunen mulighed for på baggrund af det nye oplysningsgrundlag at træffe en egentlig afgørelse om eventuel henvisning til specialundervisning.

b) Ændringer af folkeskolelovens § 51, stk. 3-5 og stk. 8

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til nr. 36-38, at der foretages konsekvensændringer i bestemmelserne i folkeskolelovens § 51, stk. 3-5 og stk. 8, om klagenævnets kompetence. I bestemmelserne fjernes ordene "kommunalbestyrelsens" eller "regionsrådets", hvorefter det ikke længere vil fremgå, at det er kommunalbestyrelsens eller regionsrådets afgørelser om specialundervisning, som kan påklages til klagenævnet, men afgørelser om specialundervisning, som kan påklages.

Klagenævnet har forstået lovbemærkningerne således, at klagenævnets kompetence kun udvides i forhold til skolelederens afgørelser om indplacering på samme klassetrin, hvis afgørelsen må betragtes som afslag på specialundervisning efter folkeskolelovens § 20, stk. 2, og § 21, stk. 1, men at klagenævnets kompetence i øvrigt er uændret.

Klagenævnet vurderer dog, at ovennævnte konsekvensændringer kan føre til en usikkerhed om klagenævnets kompetence, særligt i forhold til § 51, stk. 4.

Efter klagenævnets vurdering vil den ændrede formulering af folkeskolelovens § 51, stk. 4, i kombination med ændringen af lovens § 51, stk. 1, kunne give indtryk af, at alle afgørelser med berøring til indholdet af specialundervisningsforanstaltninger, der ligger ud over den almindelige specialundervisning, vil kunne påklages til klagenævnet, herunder afgørelser truffet af den enkelte skoleleder i medfør af folkeskolelovens § 2, stk. 2, og § 45, om undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

Som tidligere nævnt behandler klagenævnet efter sin praksis ikke klager over skolelederens beslutninger om tilrettelæggelse af undervisningen mv. Som eksempel kan nævnes, at en klage fra en forælder over, at en skoleleder har truffet beslutning om, at et klasselokale til specialundervisningsbørn skal placeres i kælderen, vil blive afvist af klagenævnet. Dette vil ske under henvisning til, at beslutningen truffet af skolelederen, som har ansvaret for tilrettelæggelsen af undervisningen, jf. folkeskolelovens §§ 2 og 45, kan påklages til kommunalbestyrelsen, jf. § 51, stk. 1, samt at kommunalbestyrelsen ikke har truffet en afgørelse efter folkeskolelovens § 20, stk. 2, som klagenævnet kan tage stilling til.

Klagenævnet finder, at den ændrede formulering vil kunne give anledning til tvivl om, hvorvidt eksempelvis beslutninger om bestemte indretninger af specialundervisningslokaler, om anvendelse af bestemte former for undervisningsmaterialer, om anvendelse af pædagogiske metoder i de enkelte fag i forhold til eleven, vil kunne indbringes for klagenævnet.

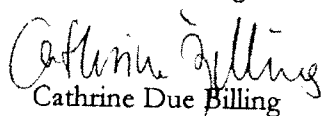
Selv om en sådan udvidelse efter lovbemærkningerne om, at der alene er tale om en konsekvensændring, ikke har været tilsigtet, er det klagenævnets vurdering, at den noget upræcise beskrivelse af klagenævnets kompetence vil føre til flere klager, som nævnet i overensstemmelse med sin praksis vil skulle afvise.

Da en (præcis) beskrivelse af klagenævnets kompetence bør fremgå af selve lovtæksten og ikke af lovbemærkningerne til et lovforslag, foreslås det, at bestemmelserne i § 51, stk. 3-5 og stk. 8, ændres således, at klagenævnets kompetence i forhold til afgørelser om specialundervisning præciseres yderligere.

Med venlig hilsen

f. Lis Sejr

Formand for klagenævnet for vidtgående specialundervisning

Cathrine Due Billing

Specialkonsulent

Direkte tlf. 3392 6151

Cathrine.Due.Billing@skolestyrelsen.dk

Landsforeningen af 10. Klasseskoler i Danmark

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Afdelingen for grundskole og folkeoplysning

Vedr. CVR nr.: 20-45-30-44

27. marts 2009

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Landsforeningen gør opmærksom på, at der er en uens sammensætning af skolebestyrelserne på landets 10. klasseskoler (10. klasse-centrene). Derfor vil vi foreslå, at man fra ministeriets side udarbejder klare og ensartede regler for sammensætningen af skolebestyrelsen på 10. klasseskolerne (10. klasse-centrene) i Danmark (§ 42).

Ellers hilser Landsforeningen forslaget velkomment og ser frem til, at de foreslåede præciseringer af folkeskolelovens bestemmelser om ansvarsforholdene i folkeskolen, vil være med til at rydde evt. tvivlsspørgsmål af vejen, samtidig med at skoleledelsens ledelsesrum bliver klargjort og på visse punkter udvidet.

Med venlig hilsen

Henning Rasmussen
Formand

Xclass. 10. klasse-centret i Slagelse
Torvegade 15
4200 Slagelse, tlf. 58 50 65 20
Email: heras@slagelse.dk

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Att: Mads Bentzen
Mads.Bentzen@uvm.dk

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

LOS – Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud takker for høringen vedr. ovennævnte lovforslag.

LOS finder det positivt, at ansvarsforholdene i folkeskolen præciseres.

LOS finder det endvidere positivt, at skolelederens ledelsesrum klargøres og præciseres, og at man ønsker at understøtte en professionalisering af skoleledelsen. Dette er vigtigt for en faglig og kvalificeret drift af folkeskolerne.

LOS har følgende bemærkninger til de enkelte punkter:

Punkt 5

LOS finder det positivt, at det bliver muligt for skolelederen, at placere et barn/ung på et lavere klassetrin også uden forældrenes samtykke, hvis det fagligt set vil være til barnets/den unges bedste.

I forbindelse med denne del af lovforslagets ønsker LOS, at gøre opmærksom på den meget alvorlige problemstilling, der handler om anbragte børn og unges skolegang. I Danmark er der som bekendt ni års undervisningspligt (fra 1. august 2009 ti års undervisningspligt). Desværre betyder det ikke at alle børn og unge er garanteret ni års undervisning. Mange af LOS' medlemssteder arbejder med udsatte unge, der er anbragt uden for hjemmet, og en del af disse unge går i folkeskole under anbringelsen. En stor del af disse unge har ofte haft længerevarende fravær fra den skolegang, de har haft inden anbringelsen. Det er LOS erfaring, at disse unge typisk ikke kompenseres for den manglende undervisning. Reelt tilbydes disse unge altså ikke ni års undervisning, men alene at kunne følge deres skoleårgang. Da det er dokumenteret at uddannelse er af afgørende betydning for et liv som selvforsørgende, står disse i forvejen meget udsatte unge endnu dårligere end andre unge.

LOS mener derfor, at undervisningspligten bør suppleres med en **personlig garanti for det enkelte barn/den unge**, således at alle børn og unge – også de mest udsatte – er garanteret at få tilbudt samlet ni års undervisning, uanset årsagen til at de ikke fulgt den sædvanlige skolegang, om de har haft mange skoleskift og uanset deres alder.

Punkt 6

LOS finder det positivt, at det præciseres, at det er elevens lærere evt. med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning, der har ansvaret for at drøfte fag og fortsat skolegang med eleven.

Punkt 31

LOS mener det er vigtigt, at elever inddrages i spørgsmål vedr. sikkerhed og sundhed og finder det positivt, at inddragelsen fremover ikke nødvendigvis skal ske gennem elevrådet.

Punkt 41:

For så vidt angår forslaget om overflytning af elev fra en skole til en anden uden elevens og forældrenes tilslutning, mener LOS at denne del af forslaget kan være problematisk. Sker overflytningen uden hverken elevens og forældrenes tilslutning, vil sandsynligheden for en vellykket overflytning efter LOS opfattelse være meget lille.

Med venlig hilsen

Geert Jørgensen
Direktør

gj@los.dk

København, den 31. marts 2009
Sags nr.: 104.53A.021

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen
(Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)**

Skolelederne takker for muligheden for at fremsende bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Generelt er Skolelederne positive overfor de mere indholdsmæssige ændringer, der er lagt op til i det nye forslag til lov om folkeskole, og Skolelederne ser det som et skridt i retning af at give skolelederen større mulighed for at styre den pædagogiske udvikling på skolen.

I de afsluttende bemærkninger til ændringer nr. 20 og 21 bliver KL og Skole og Samfund nævnt til at blive inddraget i forbindelse med udformning af reglerne på området. Skolelederne stiller meget gerne sin viden og indsigt på området til rådighed i det videre arbejde.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser står der i kommentarerne til nr. 5.... *"I skoleledernes vurdering skal indgå eventuel behov for specialundervisning m.v., hvis klassetrinsindplacering ikke ændres"....*

Skolelederne mener, at denne sætning skal udgå af bemærkningen, idet en meget nærliggende tolkning er, at der kan lægges en resursetænkning ind i overvejelserne, hvilket vil være klart ulovligt.

Med venlig hilsen,

Anders Balle
Formand

Skolelederne

Kompagnistræde 22, 2. – 1208 København K.

Tlf: 70251008 – Fax: 33367629

www.skolelederne.org

Mail: skolelederne@skolelederne.org

Undervisningsministeriet
Att. Mads Bentzen

27. marts 2009

PR. MAIL

Vedr. Sags. Nr. 104.53A.021

Høring over udkast til lov om ændring af lov om folkeskolen (præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Hermed fremsendes Skole og Samfunds bemærkninger til udkast af 110309 til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

Den overordnede virkning af de ændringer i skolens styrelse, der foreslås i lovudkastet, er en svækkelse af elever og forældres retsstilling og af den folkelige indflydelse gennem skolebestyrelsen. Dette sker på et tidspunkt, hvor det bliver stadig mere velbelyst, hvor vigtigt det gode samarbejde mellem elevernes forældre og skolen er for elevernes læringsresultater. Svækkelsen af dette samarbejde vil med andre ord føre til dårligere resultater for eleverne i skolen.

Lovudkastet svækker elever og forældres retsstilling, idet det

- fratager forældrene muligheden for at indanke skolelederens beslutninger vedr. den enkelte elev til kommunalbestyrelsen
- fjerner forældrenes indflydelse på, om en elev skal flyttes en klasse op eller ned

Lovudkastet svækker skolebestyrelsens indflydelse, idet det

- de facto indskrænker skolebestyrelsens mulighed for at føre tilsyn med skolen
- indskrænker skolebestyrelsens mulighed for at udtale sig til kommunalbestyrelsen om forhold på skolen

Skolesynet

De nuværende regler om skolens styrelse stammer i hovedsagen fra lov nr. 348 af 24. maj 1989.

I bemærkningerne til denne lov gøres det klart, at Folketinget ønsker i videst muligt omfang at overlade det til den enkelte skole at træffe økonomiske og pædagogiske beslutninger inden for de mål og rammer, der er udstukket af kommunalbestyrelsen. Det gøres i lovbemærkningerne klart, at **den enkelte skoles ledelse består af skolebestyrelsen og skolelederen.**

(Folketingstidende, spalte 5174 ff).

Baggrunden for disse bestemmelser var et ønske om at se skolen først og fremmest som lokalområdets skole, hvis virksomhed skal tilpasses de lokale behov.

Det foreliggende lovudkast fjerner alle henvisninger til "den enkelte skole" (herunder skolebestyrelsen), og tildeler skolelederen den kompetence, der hidtil har ligget her. Samtidig understreges det i lovbemærkningerne, at skolelederen skal opfattes som en kommunal leder på linje med andre kommunale ledere. Idealet om, at mest mulig kompetence skal lægges ud til den enkelte skole er også forladt. I stedet understreges kommunalbestyrelsens kompetence over skolen. Den ses altså ikke længere som lokalområdets skole, men som et kommunalt servicetilbud på linje med andre servicetilbud.

Oven i købet undlader lovudkastet at præcisere, hvad der skal forstås ved begrebet "en skole". Den uklarhed, der hersker i folkeskoleloven herom, udnyttes af nogle kommuner til at sammenlægge mange skoler til én institution med mange afdelinger. Det forringer på vigtige områder forældres og elevers retsstilling og forældrenes indflydelse gennem skolebestyrelsen. Lovforslaget forsømmer helt at tage fat på dette problem.

I Skole og Samfund er vi bekymret for, at virkningen af disse ændringer bliver en øget bureaukratisering af og en mindre folkelig indflydelse på skolen.

Lovudkastet ser helt bort fra den afgørende betydning for børnenes læring, som samarbejdet mellem skolens ansatte og elevernes forældre har. Skolerådets årsberetning for 2009 konkluderer således, at 25 % af forskellene mellem de enkelte skolers resultater kan tilskrives forskelle i forældrenes opbakning til og engagement i deres børns skolegang. Ændringerne i lovgivningen er med andre ord med til at forringe elevernes læring, fordi mulighederne for et godt og ligeværdigt samarbejde om undervisningen mellem skole og forældre forringes.

De facto forringelse af skolebestyrelsens mulighed for at øve indflydelse på skolen

Af de generelle bemærkninger til lovudkastet fremgår det, at lovforslaget ikke indebærer nogen begrænsninger i skolebestyrelsens kompetenceforhold. Dette er imidlertid en rent de jure-betragtning, idet lovforslaget på en række områder vil begrænse skolebestyrelsens de facto indflydelse. Vi frygter, at denne forringelse af skolebestyrelsens kompetence vil vanskeliggøre rekrutteringen af nye skolebestyrelsesmedlemmer.

I den nugældende lov bestemmes det, at skolebestyrelsen fører tilsyn med skolens virksomhed – uden nogen form for begrænsning (§ 44, stk. 1). I bemærkningerne til lov nr. 348 fra 1989 præciseres det, at "skolebestyrelsen kan tage alle spørgsmål af betydning for undervisningen op til drøftelse med

skolens leder, herunder konkrete spørgsmål, der hører under skolelederens beslutningskompetence.” (Folketingstidende, sp. 5187)

I lovudkastets § 1, nr. 22 undtages personale- og elevsager fra skolebestyrelsens tilsyn. Der gives ikke nogen nærmere begrundelse for denne indskrænkning af skolebestyrelsens indflydelse, idet det hele tiden har stået klart, at skolebestyrelsen ikke har nogen beslutningskompetence i personale- og elevsager.

Der findes imidlertid talrige eksempler fra praksis på, at skolebestyrelsen har taget konkrete sager vedr. enkeltpersoner eller – elever op med skolelederen. Dette fører ofte til, at denne bliver opmærksom på problemer eller spørgsmål vedrørende disse personer, eller i visse tilfælde fører det til, at skolebestyrelsen går videre med sagen til kommunalbestyrelsen eller den kommunale forvaltning, som så evt. kan træffe konkrete beslutninger i sagen.

Her bringes nogle eksempler fra virkeligheden på, hvordan skolebestyrelsens tilsyn med skolen kan medvirke til at få løst problemer:

1. En forælder henvender sig til skolebestyrelsen ang. bekymring for en lærer med alkoholproblemer.
 - Skolebestyrelsen rejser sagen over for skolelederen som en tilsynssag
 - Skolelederen bliver opmærksom på problemet og følger op
2. Forældre og elever i en klasse trives ikke med en lærers undervisning og klager til skolebestyrelsen
 - Skolebestyrelsen rejser sagen over for skolelederen som en tilsynssag
 - Skolelederen bliver opmærksom på sagen og igangsætter efteruddannelse
3. En gruppe lærere vil gerne lave udvidet team-samarbejde, men føler ikke ledelsens opbakning
 - Skolebestyrelsen spørger ind til sagen og bakker lærerne op
 - Skolelederen træffer beslutning om at tillade det udvidede team-samarbejde

Hvis skolebestyrelsen afskæres fra at rejse tilsynssager, som involverer konkrete personers forhold – enten personale eller elever – så afskæres skolebestyrelsen i praksis fra næsten enhver form for tilsyn med skolens virksomhed, fordi tilsynet meget ofte tager udgangspunkt i konkrete sager, og fordi det er meget vanskeligt at tænke sig sager vedr. skolens virksomhed, der ikke på den ene eller den anden måde involverer konkrete personer.

Der er i øvrigt et modsætningsforhold mellem formuleringen i nr. 22 ("fører tilsyn med alle dele af skolens virksomhed, dog undtagen personale- og elevsager") og nr. 23 ("Skolebestyrelsen kan fra skolens leder indhente enhver oplysning om skolens virksomhed, som er nødvendig for varetagelsen af tilsynet".) Det fremgår af bemærkningerne til nr. 23, at "Under iagttagelse af sin tavshedspligt kan skolelederen... fortsat videregive også personhenførbare oplysninger, i det omfang det er berettiget". Spørgsmålet er imidlertid hvem det er, som afgør, om videregivelse af sådanne oplysninger er berettiget. I Skole og Samfund frygter vi, at nogle skoleledere under henvisning til ændringerne i nr. 22 vil afvise at give de personhenførbare oplysninger, som skolebestyrelsen efterspørger.

I nr. 26 indskrænkes skolebestyrelsens mulighed for at afgive udtalelse og stille forslag til kommunalbestyrelsen. I henhold til gældende lov har skolebestyrelsen ret til at afgive udtalelse og stille forslag om alle spørgsmål, der vedrører den pågældende skole. I lovudkastet indskrænkes denne ret til kun at omfatte alle spørgsmål, der vedrører skolebestyrelsens virksomhed.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at der med forslaget ikke tilsigtes nogen realitetsændring. Men i Skole og Samfund frygter vi, at nogle skoleledere vil forsøge at anvende bestemmelsen til at afskære skolebestyrelsen fra at behandle forslag om henvendelse til kommunalbestyrelsen, eller at kommunale embedsmænd vil bremse sådanne henvendelser med henvisning til, at de ikke vedrører skolebestyrelsens virksomhed.

Foringelse af forældres og elevers retsstilling

Lovudkastet rummer en række bestemmelser, som forringer elevers og forældres retsstilling.

I nr. 5 bestemmes det, at beslutning om, at en elev skal gå en klasse om træffes af skolens leder efter samråd med forældrene. En sådan beslutning kan efter gældende lov kun træffes, såfremt forældrene tilslutter sig den.

I nr. 29-30 fjernes forældrenes adgang til at påklage skolelederens beslutninger vedr. enkeltelever til kommunalbestyrelsen. Det drejer sig om så indgribende beslutninger som klasseindplacering, henvisning til specialundervisning samt ikke mindst iværksættelse af overflytning til anden skole som en disciplinær foranstaltning.

I Skole og Samfund støtter vi bestræbelserne for at fremme en stærk og synlig skoleledelse, således som det fremgår af de generelle bemærkninger til lovudkastet. Men dette behøver ikke ske på bekostning af elevers og forældres retsstilling, som bliver afgørende forringet med de foreslåede bestemmelser. Det er et almindeligt princip, at afgørelser – og specielt afgørelser, der har karakter af straf – kan indbringes til prøvelse ved en højere instans. I disse for eleven meget indgribende sager vil skolelederen imidlertid være både anklager og dommer, og der vil ikke være nogen form for forsvarer. Skoleledere er kun mennesker og kan tage fejl. Og med de foreslåede bestemmelser er der ingen mulighed for, at disse fejl bliver rettet.

Såfremt forældrenes mulighed for at indbringe skolelederens afgørelser for kommunalbestyrelsen fjernes, må der i stedet indføres en anden form for klageadgang. Evt. ved at lovfæste en statslig klageinstans på linje med Klagenævnet vedr. vidtgående specialundervisning.

I denne sammenhæng kan det være relevant at gøre opmærksom på, at skolelederens beslutning helt eller delvis omgøres i to ud af tre tilfælde af de sager, der indbringes for Klagenævnet for den vidtgående specialundervisning. 3 ud af 4 af disse sager er behæftet med fejl i sagsbehandlingen. (ifølge Klagenævnets årsberetning for 2008).

I Skole og Samfunds Forældrerådgivning, hvor forældre kan henvende sig, hvis de eller deres børn kommer i klemme i skolesystemet, er der desværre mange eksempler på, at skoleledere reagerer uhensigtsmæssigt over for elever og forældre.

Blandt disse eksempler kan nævnes:

- Tre drenge i 6. klasse bliver bortvist p.g.a en episode på en skolerejse. Der har aldrig før været noget at udsætte på drengene. Det ender med, at skolelederen vælger at smide dem ud. De bliver tilbudt enkeltmandsundervisning på skolen, indtil der er fundet en løsning på en ny skole. Forældrene henvender sig til forvaltningschefen og får etableret et møde med denne om sagen. På mødet får forældrene lejlighed til at fremlægge sagen fra deres og deres drenges synspunkt. Forvaltningschefen giver dem ret i, at sagen ikke er håndteret korrekt. Hun vil formidle kontakt til skolelederen og anmode om, at drengene igen kan komme til at gå på skolen.
- En pige i 7. klasse bliver smidt ud af skolen. Skolen har ikke levet op til en aftale med en rådgiver fra socialforvaltningen om at inddrage og orientere denne, når der opstod problemer i skolen. Lang tid efter bortvisningen og mangel på tilbud om enkeltmandsundervisning modtager familien besked om, at datteren skal starte på en skole, som familien havde afvist som en mulighed ved tidligere møder. Moderen klager over dette og andre forhold ved den tidligere skole til kommunen. Datteren bliver herefter tilbudt at komme på en anden skole.
- Moderen til en dreng på ti år, som går i en specialklasse, har gennem et par år sagt til skolelederen på den skole, hvor han går, at hun ønsker et skoleskift. Hun er blevet overhørt. På et møde med skoleforvaltningen klager moderen over de forhold, drengen bliver budt på skolen, og over det dårlige samarbejde, hun har med især skolelederen og en enkelt lærer. Moderen kan dokumentere med eksempler og akter, som skolen

ikke har sendt til forvaltningen til belysning af sagen. Moderen bliver hørt og stillet i udsigt at få et skoleskift snarest.

Betydningen for børnenes læring af hjemmets opbakning til skolens projekt er veldokumenteret i forskningen.

Forældres involvering og opbakning er med til at motivere, opmuntre og støtte eleverne i deres hverdag i skolen, og det har beviseligt meget stor betydning for elevernes udbytte af undervisningen.

Derfor mener vi at det er vigtigt at involvere forældrene i alle beslutninger vedrørende det enkelte barn i skolen.

Skole og Samfund finder derfor at forældrenes samtykke fortsat bør være nødvendigt, før der træffes beslutning om at flytte en elev en klasse op eller ned, og derfor mener vi, det er rimeligt at forældre kan anke beslutninger, som de finder uhensigtsmæssige eller urimelige, til en højere instans.

Ingen tvivl om at skolelederen er den der har det overordnede ansvar på enhver skole. Men det bør være i et stærkt og nært samarbejde med forældrene om det enkelte barn. Hvis man fratager forældrene ansvaret, bliver det meget vanskeligt for dem at give barnet den opbakning og støtte til skolegangen, som er helt nødvendig for at opnå gode læringsresultater.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad §1 nr. 5:

Ønsket om at give skolelederen mulighed for mod forældrenes ønske at træffe beslutning om, at et barn skal gå en klasse om eller springe en klasse over begrundes med hensynet til elevens bedste.

Efter Skole og Samfunds opfattelse strider en sådan lovændring mod folkeskolens formålsparagraf, der bestemmer, at skolen udfører sin opgave i samarbejde med forældrene. Der er mange andre hensyn at tage end de strengt fag-faglige, når det gælder en så indgribende beslutning som at lade et barn gå en klasse om. Disse hensyn har forældrene et langt bedre indblik i end skolens leder og personale, og forældrenes stemme bør derfor tillægges lige så stor vægt som skolelederen, når beslutningen træffes.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at det formentlig i praksis kun vil forekomme sjældent, at forældre ikke vil give deres samtykke i sådanne sager. Denne bemærkning ser vi som et argument imod at indføre den foreslåede, meget indgribende ændring.

I Skole og Samfund kan vi frygte, at nogle skoler, som er resurse-mæssigt klemte, vil vælge at lade fagligt svage elever gå en klasse om, frem for at tilbyde den nødvendige specialundervisning, eller iværksætte den nødvendige undervisningsdifferentiering.

Ad § 1, nr. 18:

Forældre med børn i specialklasser har interesser, der adskiller sig fra forældre med børn i normalklasser. Forslaget ses som en forbedring af disse forældres muligheder for at få deres interesser varetaget. Skole og Samfund kan derfor støtte forslaget.

Ad § 1, nr. 19 og 20:

Skole og Samfund støtter varmt muligheden for at indføre forskudte valg til skolebestyrelsen. Forskudte valg giver mulighed for en højere grad af kontinuitet i skolebestyrelsens arbejde, samtidig med at bibeholdelsen af fireårige valgperioder betyder, at skolebestyrelsesmedlemmerne opnår den nødvendige viden om arbejdet i skolebestyrelsen.

Skole og Samfund hilser ligeledes muligheden for at påbegynde skolebestyrelsens valgperiode på et andet tidspunkt end 1. april velkommen. Det vil være mere naturligt for nye skolebestyrelsesmedlemmer at påbegynde deres arbejde efter sommerferien.

Endelig er vi meget tilfredse med indførelsen af muligheden for, at opstilling af kandidater til skolebestyrelsen kan foregå på almindelige klasseforældremøder. Dette vil efter vores mening øge forældrenes interesse i at stille op som kandidater til skolebestyrelsen. Vi medvirker meget gerne i arbejdet med at udforme nærmere regler for valg til skolebestyrelsen.

Ad § 1, nr. 21:

Skole og Samfund lægger vægt på at bevare hvervet som medlem af en skolebestyrelse som borgerligt ombud. Skolebestyrelsesmedlemmer udfører et vigtigt og krævende stykke arbejde, og hvervet som skolebestyrelsesmedlem bør derfor fortsat tillægges alvor og betydning i lovgivningen.

Vi kan dog støtte en fjernelse af henvisningen til lov om kommunale valg, således at reglerne om fritagelse for hvervet som skolebestyrelsesmedlem kan gøres mere fleksible.

Ad § 1, nr. 22 og 23

Som nævnt ovenfor under afsnittet om forringelser af skolebestyrelsens mulighed for at øve indflydelse på skolen, finder Skole og Samfund, at indskrænkningerne i skolebestyrelsens muligheder for at føre tilsyn med skolens virksomhed udgør en alvorlig svækkelse af skolebestyrelsens indflydelse. Dette betyder ikke blot en svækkelse af den folkelige indflydelse på skolens drift, men også en forringelse af kommunalbestyrelsens muligheder for at blive opmærksom på u hensigtsmæssige forhold på den enkelte skole.

I stedet for de foreslåede lovændringer foreslår vi en tilsynsmodel, som er inspireret af tilsynet med de frie skoler. Her fører kommunalbestyrelsen et overordnet tilsyn, mens det daglige tilsyn – uden nogen form for indskrænkning – påhviler skolens bestyrelse og forældrekreds.

Ad § 1, nr. 24:

Skole og Samfund prioriterer arbejdet for trivsel og bekæmpelse af mobning i skolen meget højt. På denne baggrund er det positivt, at lovudkastet indfører et nyt begreb, "værdiregelsæt", og forpligter skolebestyrelsen til at vedtage et sådant værdiregelsæt. Lovbemærkningerne definerer begrebet "værdiregelsæt" som "retningslinjer for god adfærd på skolen og pejlemærker for, hvordan der opnås trivsel for eleverne og de ansatte..." Det er i denne forbindelse vigtigt at understrege, at værdiregelsættet bør gælde for alle på skolen – både elever og personale. Bekæmpelse af mobning foregår først og fremmest ved at fremme en kultur på skolen, hvor alle behandler hinanden med respekt – lærere såvel som elever.

Skole og Samfund er ligeledes enig i, at skolebestyrelsen bør inddrages i udarbejdelsen af skolens undervisningsmiljøvurdering, således som det fastsættes i lovbemærkningerne.

Ad § 1, nr. 26:

Som nævnt ovenfor under afsnittet om forringelser af skolebestyrelsens mulighed for at øve indflydelse på skolen, finder Skole og Samfund, at inddragelsen af skolebestyrelsens mulighed for at afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen til kun at gælde spørgsmål vedrørende skolebestyrelsens virksomhed er en alvorlig svækkelse af skolebestyrelsens kompetence. Forslaget om at give skolebestyrelsen mulighed for at fremkomme med forslag til skolens leder er i bedste fald meningsløst, idet folkeskolelovens § 45, stk. 1 bestemmer, at skolens leder er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen.

Det fremgår ganske vist af lovbemærkningerne, at der med forslaget ikke tilsigtes nogen realitetsændringer. Men i Skole og Samfund frygter vi, at nogle skoleledere vil anvende bestemmelsen til at afskære skolebestyrelsen fra at behandle forslag om henvendelse til kommunalbestyrelsen, idet skolelederen vil henvise til, at sagen ikke vedrører skolebestyrelsens virksomhed. Såfremt der ikke er tilsigtet nogen realitetsændring bør formuleringen i den nugældende lov fastholdes.

Ad § 1, nr. 29 og 30:

Som anført ovenfor i afsnittet om forringelse af elevers og forældres retsstilling er vi i Skole og Samfund stærkt betænkelige ved den forringelse af forældres og elevers retsbeskyttelse, som forslaget er udtryk for.

Såfremt retten til at påklage skolelederens afgørelser fjernes, bør der derfor indføres en anden form for ankemulighed, fx til én eller anden form for statsligt eller uafhængigt ankenævn. En anden mulighed kunne være at lovfæste kommunens pligt til at indføre en "borger-ombudsmandsinstitution" i kommunen. En sådan kommunal embedsmand, der skal være uafhængig af det øvrige

embedsværk, kunne tildeles rollen som ankeinstans for beslutninger om den enkelte elev, truffet af skolelederen.

I nr. 30 nævnes det specifikt, at skolelederens beslutninger skal ligge inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer. Såfremt ændringen af § 45 fastholdes bør skolebestyrelsens principper ligeledes specifikt nævnes.

Det er således vigtigt at anvise skolebestyrelsen handlemuligheder i de tilfælde, hvor skolelederens konkrete beslutninger ikke ligger inden for rammerne af de beslutninger, der er truffet af skolebestyrelsen, fx i form af udformningen af principper.

Praksis viser, at det er meget vanskeligt for en skolebestyrelse at få en skoleleder til at omgøre sådanne beslutninger. Da der, såfremt § 45 ændres som foreslået, fremover i sådanne tilfælde vil være tale om en strid mellem to selvstændige forvaltningsenheder, vil det være naturligt, at sådanne stridspunkter afgøres af et uafhængigt klageorgan.

Med venlig hilsen

Niels-Christian Andersen
Sekretariatschef

Direkte tlf. 3386 0202
Email: nca@skole-samfund.dk

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

24. marts 2009

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2009-112-0178
Sagsbehandler
Tina Susanne Nielsen
Direkte 3319 3229

Vedrørende Datatilsynets bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af folkeskoleloven (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen mv.)

Ved e-post af 11. marts 2009 har Undervisningsministeriet, Afdelingen for grundskole og folkeoplysning, anmodet om Datatilsynets bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af folkeskoleloven (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen)

I den anledning skal Datatilsynet udtale følgende:

1. Ved lovforslagets § 1, nr. 30, foreslås i § 45, stk. 2, indsat følgende som 2. pkt.:

»Lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte mål og rammer kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen.«

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår bl.a., at Undervisningsministeriet har foretaget en vurdering af behovet for at præcisere bestemmelserne i folkeskoleloven om ansvarsforholdene for kommunalbestyrelse, skoleleder og skolebestyrelse. Denne vurdering har afdækket, at folkeskoleloven indeholder en række uklarheder vedrørende den konkrete ansvars- og kompetencefordeling mellem kommunalbestyrelse, skolebestyrelse, skoleleder og lærere.

Af bemærkningerne til det omhandlede forslag fremgår bl.a., at skolelederens forhold til den øvrige kommunale forvaltning har givet anledning til tvivl i forhold til spørgsmålet om, hvilke regler der gælder for videregivelse af oplysninger fra skolen og andre dele af den offentlige forvaltning. Udgangspunktet er, at lederen ved udøvelse af sine opgaver indgår i et almindeligt over-/underordningsforhold i den kommunale organisation, jf. også ovenfor. Med forslaget fastsættes det nu, at adgangen til at træffe konkrete afgørelser vedrørende skolens elever hører under skolelederens selvstændige kompetence.

Det fremgår endvidere, at det herefter vil følge af forvaltningslovens § 28, stk. 6, at skolelederen anses som en selvstændig myndighed i forhold til bestem-

melserne i forvaltningslovens § 28, stk. 1-3, på samme måde, som skolebestyrelsen er det.

Datatilsynet skal i tilknytning hertil bemærke, at den påtænkte fastlæggelse af ansvaret efter tilsynets opfattelse vil have konsekvenser også med hensyn til dataansvarets placering.

I persondatalovens¹ § 3, nr. 4, defineres "den dataansvarlige" som den fysiske eller juridiske person, offentlige myndighed, institution eller ethvert andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilket formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af oplysninger.

Efter Datatilsynets umiddelbare opfattelse indebærer forslaget, at den enkelte skole og ikke kommunen fremover vil være dataansvarlig myndighed.

Datatilsynet forudsætter, at persondataloven vil blive iagttaget af de enkelte skoler.

Datatilsynet skal særligt henlede opmærksomheden på reglerne om behandling af personoplysninger, som også er omtalt i lovforslaget. Reglerne i persondatalovens kapitel 4 skal iagttages ved enhver behandling af personoplysninger, herunder såvel intern brug som videregivelse.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på reglerne om de registrerede personers rettigheder. Herunder bl.a. oplysningspligten ved modtagelse af oplysninger om en person, jf. persondatalovens §§ 28 og 29, og indsigtsretten for de registrerede efter persondatalovens § 31.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på anmeldelsespligten til Datatilsynet, jf. persondatalovens kapitel 12. Når de enkelte skoler bliver dataansvarlige, vil anmeldelsespligten fremover påhvile skolerne og ikke kommunerne. Den eksisterende kommunale fællesanmeldelse "Undervisning og vejledning" vil ligeledes skulle revideres.

Herudover vil sikkerhedsforanstaltningerne omkring databehandlingerne på skolerne fortsat skulle leve op til de af de krav, som gælder efter persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen².

2. Datatilsynet forudsætter endvidere, at kommunernes videregivelse af oplysninger til skolerne vil ske under iagttagelse af persondataloven inden for dens anvendelsesområde.

Tilsynet skal særligt fremhæve reglen i persondatalovens § 8, stk. 3, om vide-

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

² Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.

regivelse af følsomme personoplysninger fra forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område.

3. Afslutningsvis skal Datatilsynet skal pege på, at lovforslaget kan rejse spørgsmål i forhold til kommunalfuldmagten, som tilsynet skal foreslå Undervisningsministeriet at rette henvendelse til Velfærdsministeriet om.

Datatilsynet anbefaler endvidere Undervisningsministeriet at afklare eventuelle spørgsmål om folkeskolerne som selvstændige forvaltningsmyndigheder med Justitsministeriet.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriet, Lovafdelingen, til orientering.

Med venlig hilsen

Lena Andersen
Kontorchef

Den 31-03-2009
J.nr. 3.4.5.40

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskole m.v.)

Undervisningsministeriets sags nr. 104-53A.021

Dansk Psykolog Forening er bekendt med, at Undervisningsministeriet har offentliggjort ovennævnte lovforslag i høring med mulighed for indsendelse af eventuelle bemærkninger senest 31. marts 2009.

Dansk Psykolog Forening vil i den forbindelse gerne fremkomme med nedenstående bemærkninger.

1. Det er Dansk Psykolog Forenings opfattelse, at det må være hovedudgangspunktet, at det at vurdere og hjælpe børn og unge, der ikke er i trivsel fagligt eller personligt, er et kerneområde for psykologer ansat i skoleområdet/PPR.

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning er elevernes, forældrenes og skolernes garant for kvaliteten i vurderingerne og ændringer i skolemæssig og klassemæssig indplacering.

Det er en pædagogisk-psykologisk vurdering af elevernes vanskeligheder, der sikrer, at den skolemæssige og klassemæssige indplacering sker på et tilstrækkeligt oplyst fagligt grundlag.

Der kan være mange forskellige årsager til, at det er til elevens bedste, at eleven indplaceres på et højere eller lavere niveau eller på en anden skole. For at sikre en udredning af elevens problemstillinger på et kvalitativt tilstrækkeligt niveau, bør der af loven fremgå, at der altid skal foretages en pædagogisk-psykologisk vurdering forinden en sådan alvorlig beslutning træffes.

2. Af bemærkningerne til nr. 5 fremgår, at en beslutning om at ændre den klassemæssige indplacering ikke må være den almindelige reaktion på, at en elev kommer fagligt bagud under sin skolegang.

Det fremgår ikke, hvordan man vil sikre, at det ikke udvikler sig til en almindelig reaktion. Det taler yderligere for, at der altid skal foretages en pædagogisk-psykologisk vurdering, forinden beslutning om ændret skolemæssig eller klassemæssig indplacering træffes. Det medvirker til sikre elevernes og forældrenes retssikkerhed. Og herved sikres forældrene og eleverne et nødvendigt og tilstrækkeligt fagligt grundlag for at vurdere, om det er ændret skolemæssig eller klassemæssig indplacering,

der er det bedste for eleven, eller der er andre redskaber, herunder specialundervisning, der er bedre for eleven.

3. Dansk Psykolog Forening finder det særdeles uheldigt at indføre mulighed for, at skolelederen kan ændre en elevs skolemæssige eller klassemæssige indplacering uden forældrenes samtykke.

Det er altafgørende vigtigt, at beslutninger om ændret skolemæssig eller klassemæssig indplacering træffes i et samarbejde imellem forældre, skole og PPR-psykolog. Vurderingerne i den forbindelse bør foretages i et sådant samarbejde.

Der er i Danmark en god tradition for et ligeværdigt samarbejde imellem skole, forældre og psykolog, og dette samarbejde bør opretholdes til elevernes bedste. PPR fungerer i den sammenhæng som rådgivnings- og serviceorgan for skolelederne, forældre og elever. Det er ikke rimeligt at pålægge skolelederne hele ansvaret alene for beslutninger om ændret skolemæssig eller klassemæssig indplacering i situationer, hvor forældre ikke giver samtykke. I sådanne situationer bør der også altid foretages en pædagogisk-psykologisk vurdering.

4. Regeringen har igennem mange publikationer og udtalelser været fortalende for, at forældrene skal pålægges et større ansvar for deres børns udvikling, skolegang mv. Man kan jo have mange overvejelser om, hvor meget ansvar forældrene selv skal løfte, og hvor meget myndighederne og andre skal løfte – og at ikke alle forældre er lige ressourcestærke til at løfte mere eller mindre tunge ansvar mv. I foreliggende lovforslag finder foreningen det overraskende, at der foreslås, at forældrenes ansvar i forbindelse med indgribende beslutninger om deres børns skolegang fratages dem.

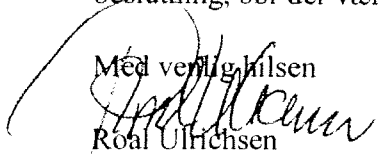
Det er Dansk psykolog Forenings holdning, at det er afgørende vigtigt, at forældrene har ansvaret for deres børns opvækst, herunder skolegang. Skolens og PPR's opgave må være at rådgive på tilstrækkeligt fagligt niveau, så det giver forældrene mulighed for at udfylde deres ansvar.

I særlige tilfælde, hvor samarbejdet med forældrene ikke er muligt, men hvor skole og PPR finder det helt indlysende til elevens bedste at ændre den skolemæssige eller klassemæssige indplacering, herunder at gå et år om, bør der i lovforslaget indføres en mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ændret skolemæssig eller klassemæssig indplacering.

5. Det fremgår af lovforslagets nr. 29-30, at klageforholdene for forældrene ændres således, at forældrene alene kan klage over skolelederens beslutning til skolelederen selv og eventuelt efterfølgende til Folketingets Ombudsmand.

Foreningen finder, at dette stiller forældrene urimeligt. Hvis forældrene er uenige i skolelederens beslutning, bør der være en hurtig og lettilgængelig klagemulighed i kommunen.

Med venlig hilsen

Roal Ulrichsen

Formand

Lars Michaelsen
Konsulent

Red Barnet

Save the Children Denmark

Undervisningsministeriet

31. marts 2009

**HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM FOLKESKOLE
(PRÆCISERING AF ANSVARFORHOLDENE I FOLKESKOLEN M.V.)**

Red Barnet takker for muligheden for at fremkomme med et høringssvar.

Vedr. § 1 Nr. 24

Red Barnet ser med tilfredshed på, at det i Folkeskoleloven vil blive præciseret, at der skal fastsættes et værdiregelsæt for skolen. I dette værdiregelsæt skal bl.a. ligge en anti-mobbestrategi.

Trivsel og et mobbefrit skolemiljø ligger Red Barnet meget på sinde, og vi mener, at den foreliggende lovændring vil skabe et godt fundament for det videre arbejde med børn, forældre og fagpersonale, således at et inkluderende og mobbefrit miljø kommer i fokus. Det er dog vigtigt at understrege, at rammerne – lovkrav – ikke i sig selv skaber forandringerne. Det gør det daglige arbejde i klasserne i et tæt samarbejde mellem børn, forældre og fagpersonale. Dette arbejde skal prioriteres og der skal afsættes tid til denne indsats.

Vi ser meget frem til formuleringen i den efterfølgende bekendtgørelse.

Vedr. § 1 Nr. 29-30.

Vi er derimod mere betænkelige ved lovændringen vedr. skolelederens øgede beføjelser til eksempelvis at kunne flytte elever (en mobber) til anden skole.

Vi mener, at lovforslaget bygger på et forældet mobbesyn, hvor der fokuseres på det enkelte barn, således at man betragter f.eks en mobber som problemet. Dette syn fremmer det individualistiske syn på mobning, der i værste fald er med til at fremme eksklusion af børn frem for at skabe et inkluderende børnefællesskab – der er selve kernen i et mobbefrit skolemiljø.

Både eksperter, undersøgelser og Red Barnets egne praksis-erfaringer peger på en ændret opfattelse af fænomenet mobning. Mobning skal ses som et gruppefænomen, der er betinget af både børns og voksnes trivsel. Mobning handler ikke om onde børn, men om onde mønstre. Vil man stoppe mobning, må man arbejde målrettet på at skabe gode mønstre og god trivsel for såvel børn som voksne. Det handler med andre ord ikke om at slukke branden, når den er opstået. Men om at forebygge, at branden kan opstå.

Lovforslaget bør derfor i højere grad lægge op til at fremme dette arbejde frem for at give skolelederen beføjelser til at ekskludere enkelte børn.

Red Barnet kan godt se det hensigtsmæssige i, at skolelederen i andre henseender får flere beføjelser til at udøve sit hverv som leder af en skole. Denne beføjelse må dog ikke bruges til eksempelvis at flytte dem, der mobber fra en skole til en anden. Det er ikke en løsning, men endnu en ekskludering af et barn.

Børne- og undervisningsmiljøloven

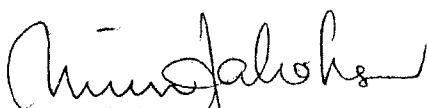
I dag har vi Børne- og undervisningsmiljøloven, som har til hensigt at fremme trivsel og antimobbestrategier. Loven er et nødvendigt - men dog ikke tilstrækkeligt - middel mod mobning. Der mangler i loven en klar ansvarsplacering hos skolens ledelse og bestyrelse, og den indeholder heller ingen sanktioner eller tvangsmidler, når lovens krav ikke overholdes. Red Barnet anbefaler derfor, at Børne- og undervisningsmiljøloven ændres til en egentlig arbejdsmiljølov, således at den indeholder en klar ansvarspræcisering.

Vores budskab er derfor klart: Det kræver konkrete pædagogiske redskaber, ordentlige normeringer og ressourcer i skoler og daginstitutioner og sidst men ikke mindst nogle politiske og pædagogiske signaler, der lærer børnene at inkludere frem for at ekskludere hinanden, hvis man vil mobning til livs.

Red Barnet har masser af gode erfaringer fra projekt Fri for Mobberi og ser frem til at dele dem med politikere og andre, der ønsker at bekæmpe mobning.

Evt. yderligere oplysninger fås ved henvendelse til programkoordinator Lars Stilling Netteberg på tlf. 35 24 85 28.

Med venlig hilsen

Mimi Jakobsen
Generalsekretær